

	σελ.
Βασικοί δείκτες	2
ΑΕΠ	3
Οικονομικό κλίμα	4
Οικονομική συγκυρία	5
Απασχόληση	6
Τιμές - Αμοιβές	7
Χρηματοδότηση	8
Δημοσιονομικά στοιχεία	9
Ανταγωνιστικότητα	10
Περιβάλλον	11
Γεωργία – κτηνοτροφία	12
Βιομηχανία	13
Κατασκευές	15
Αγορά ακινήτων	16
Λιανικό εμπόριο	17
Υπηρεσίες	18
Εξαγωγές	19
Τουρισμός	20
Μεταφορές	21
Ναυτιλία	22

Η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του 3^{ου} προγράμματος προσαρμογής της Ελλάδας εκτιμάται ότι θα βελτιώσει την εμπιστοσύνη, θα άρει τις ανησυχίες στην αγορά, και θα δημιουργήσει νέες προοπτικές για ανάκαμψη. Η πραγματικότητα αυτή αναμένεται να αποτυπωθεί στα στοιχεία του 2^{ου} και κυρίως του 3^{ου} τριμήνου του 2016, επαληθεύοντας τις προβλέψεις για θετικούς ρυθμούς ανάκαμψης από το 2^ο εξάμηνο του τρέχοντος έτους. Ωστόσο, τα στοιχεία που είναι μέχρι στιγμής διαθέσιμα, εξακολουθούν να αποτυπώνουν μικτές τάσεις χωρίς κάποια σαφή κατεύθυνση, με τη βιομηχανική παραγωγή και τις εξαγωγές να παραμένουν σχεδόν στάσιμες το Α' 3μηνο, τις λιανικές πωλήσεις να μειώνονται παρά τη βελτίωση των προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο και την καταναλωτική εμπιστοσύνη να αγγίζει αρνητικό ρεκόρ, ενώ οι πρώτες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για το εποχικά διορθωμένο ΑΕΠ κάνουν λόγο για ύφεση -1,3% το πρώτο 3μηνο του 2016 σε ετήσια βάση (-0,4% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο), έναντι υποχώρησης -0,8% το τέταρτο 3μηνο του 2015 σε ετήσια βάση (+0,1% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο).

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν κατά τον τελευταίο μήνα:

- Ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Απρίλιο του 2016 δεν παρουσίασε ουσιαστική μεταβολή σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα (στις 90,3 μονάδες από 90,1 τον προηγούμενο μήνα), σε επίπεδο χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2015, παρουσιάζοντας σημάδια διστακτικής σταθεροποίησης. Η εικόνα στους βασικούς τομείς είναι μικτή, με τις επιχειρηματικές προσδοκίες να κινούνται ανοδικά στις υπηρεσίες και το λιανικό εμπόριο, να παραμένουν αμετάβλητες στη βιομηχανία και να επιδεινώνονται σημαντικά στις κατασκευές.
- Η βιομηχανική παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών αν και μειώθηκε οριακά τον Μάρτιο του 2016 (-0,4%), συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 παρουσιάζει άνοδο +1,9%, έναντι +1,3% το 2015 στο σύνολό του και -0,1% κατά το 2^ο εξάμηνο του 2015 (ή +1,7% το διάστημα Αυγ – Δεκ 2015, εξαιρουμένου δηλαδή του Ιουλίου 2015, όταν η παραγωγή μειώθηκε κατά -7,9%).
- Ταυτόχρονα, αν και ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση βρέθηκε για 3^ο συνεχόμενο μήνα κάτω από τις 50 μονάδες τον Απρίλιο του 2016, τα επίπεδα παραγωγής παρουσίασαν σταθεροποίηση, ενώ οι αγορές πρώτων υλών και η απασχόληση σημείωσαν άνοδο.
- Οι εξαγωγές αγαθών πλην πετρελαιοειδών μειώθηκαν οριακά τον Μάρτιο του 2016 (-0,3% και -0,2% κατά το 1^ο 3μηνο), συνεχίζοντας να επιδεικνύουν αντοχές, παρά τις κινητοποιήσεις των αγροτών τον προηγούμενο μήνα και την αδύναμη ζήτηση διεθνώς.
- Η μισθωτή απασχόληση ενισχύεται με ιδιαίτερο δυναμισμό τον Απρίλιο του 2016 (+90,6 χιλ. θέσεις εργασίας), καθώς γίνονται οι εποχικές προσλήψεις για την προετοιμασία της τουριστικής περιόδου.

Από την άλλη πλευρά:

- Η καταναλωτική εμπιστοσύνη επιδεινώθηκε περαιτέρω τον Απρίλιο του 2016, στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 32 μηνών (στις -73,7 μονάδες, από -71,9 τον προηγούμενο μήνα). Η απαισιοδοξία των νοικοκυριών μεγαλώνει, με το ποσοστό αυτών που προβλέπουν επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης να ανέρχεται στο 73,8% (από 69,1% τον προηγούμενο μήνα), ενώ χειροτερεύουν συνεχώς και οι προβλέψεις τους για την εξέλιξη της ανεργίας.
- Παρά τη βελτίωση των προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο, ο όγκος των λιανικών πωλήσεων χωρίς την επίδραση των καισίων κατέγραψε πτώση τον Φεβρουάριο του 2016 (-5,5%). Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μείωση που έχει καταγραφεί τα τελευταία δυο έτη με μόνη εξαίρεση τον Ιούλιο του 2015 (-6%), ενώ συνολικά κατά το πρώτο 2μηνο του έτους ο γενικός δείκτης όγκου εξαιρουμένων των καισίων εμφανίζει επίσης πτώση (-2,9%), έναντι -1,9% το 2^ο εξάμηνο του 2015.
- Στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, οι εισπράξεις από υπηρεσίες εξακολουθούν να καταγράφουν έντονη υποχώρηση (-34% τον Φεβρουάριο και -39,5% το πρώτο 2μηνο), κυρίως λόγω της μείωσης των καθαρών εισπράξεων από μεταφορές (-39,9% και -47,4% αντίστοιχα), οφειλόμενη σε μεγάλο βαθμό στους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων.
- Παρά τις πιθανές θετικές προοπτικές για τον τουρισμό, τόσο οι αφίξεις τουριστών όσο και οι εισπράξεις σημειώνουν πτώση συνολικά το πρώτο δίμηνο του έτους (-11% και -5,6% αντίστοιχα). Οι μήνες αυτοί δεν είναι ενδεικτικοί για την πορεία του τουρισμού στο σύνολο του έτους, ωστόσο μία πιθανή ένταση του προσφυγικού ζητήματος ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την πορεία του τουρισμού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Με φόντο τις παραπάνω μικτές τάσεις, οι εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ελληνική οικονομία είναι ελαφρά βελτιωμένες σε σχέση με τις χειμερινές, καθώς προβλέπει ύφεση -0,3% για το 2016 και επιστροφή σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης το 2017 (+2,7%), εφόσον αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη και πραγματοποιηθούν οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Στη βάση αυτή, η ελληνική κυβέρνηση καλείται να αξιοποιήσει χωρίς καθυστερήσεις την ευνοϊκή συγκυρία που διαμορφώνεται λόγω της συμφωνίας με τους εταίρους, αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τις υφεσιακές πιέσεις που προκαλούν οι επικείμενες αυξήσεις φόρων και περικοπές των συντάξεων και απομακρύνοντας οριστικά το ενδεχόμενο έναρξης ενός νέου κύκλου αβεβαιότητας.

Μιχάλης Μασουράκης

Chief Economist
E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +302115006104

Μιχάλης Μητσόπουλος

Senior Advisor
E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +302115006157

Θανάσης Πρίντσιπας

Associate Advisor
E: printsipas@sev.org.gr
T: +302115006176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα	2015/2014 Δεκ / Δεκ	2016/2015 Απρ / Απρ
Οικονομικό κλίμα	↓ 87,6 / 99,6	↓ 90,3 / 93,3
Καταναλωτική εμπιστοσύνη	↓ -61,1 / -53,9	↓ -73,7 / -40,5
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	60% / 63%	74% / 44%
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	80% / 66%	84% / 44%
% που θεωρεί άπιθανο να αποταμιεύσει	90% / 91%	77% / 72%
% που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	80% / 66%	82% / 52%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές	2014	2015	2016	Περίοδος
Απασχόληση (μεταβολή περιόδου, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	+17.806 άτομα	+1.202 άτομα	-16.088 άτομα	Ιαν – Φεβ
Απασχόληση (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	-4.584 άτομα	+5.353 άτομα	+10.692 άτομα	Φεβρουάριος
Εγγεγραμμένοι άνεργοι (μεταβολή περιόδου)	-5.657 άτομα	+9.730 άτομα	+35.339 άτομα	Ιαν – Μαρ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι (μεταβολή μήνα)	-3.697 άτομα	+3.343 άτομα	-425 άτομα	Μάρτιος
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	+101.476 άτομα	+108.387 άτομα	+124.465 άτομα	Ιαν – Απρίλιος
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	+60.600 άτομα	+80.223 άτομα	+90.631 άτομα	Απρίλιος
Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	27,1%	25,8%	24,2%	Φεβρουάριος
Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	27,1%	25,8%	24,3%	Ιαν – Φεβ
Δείκτης μισθών (σύνολο οικονομίας, σταθερές τιμές, με εποχ. διόρθωση)	4,1%	1,1%	-	Δ' 3μηνο
Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. διόρθωση)	1,1%	1,3%	-	Ιαν – Δεκ
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	-1,3%	-2,1%	-1,3%	Απρίλιος
Μέσο ποσοστό περιόδου	-1,3%	-2,3%	-1,0%	Ιαν – Απρ

ΑΕΠ	Μεταβολή 2014/2013	Μεταβολή 2015/2014	Περίοδος	2016/2015		2015/2014		
				Α' 3μηνο	Δ' 3μηνο	Γ' 3μηνο		
ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές)	0,7%	-0,2%	Ιαν – Δεκ	-1,3%	-0,8%	-1,7%		
Ιδιωτική κατανάλωση	0,5%	0,3%	Ιαν – Δεκ	-	-0,9%	-0,3%		
Επενδύσεις σε κατοικίες	-52,5%	-23,1%	Ιαν – Δεκ	-	-21,5%	-34,2%		
Επενδύσεις σε κατασκευές (πλν κατοικιών)	3,1%	-7,5%	Ιαν – Δεκ	-	-29,8%	-19,3%		
Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό (περιλ. οπλικά συστήματα)	8,5%	5,9%	Ιαν – Δεκ	-	3,6%	-12,4%		
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,5%	-3,8%	Ιαν – Δεκ	-	-8,8%	-10,3%		
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,7%	-6,9%	Ιαν – Δεκ	-	-12,5%	-19,8%		

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες	Μεταβολή 2015/2014	Μεταβολή 2016/2015	Περίοδος	Μεταβολή 2016/2015	Περίοδος
Βιομηχανική παραγωγή	2,5%	-0,8%	Ιαν – Μαρ	-4,0%	Μάρτιος
Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	3,1%	1,9%	Ιαν – Μαρ	-0,4%	Μάρτιος
Παραγωγή στις κατασκευές	-2,4%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
Κτίρια	2,5%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
Έργα πολιτικού μηχανικού	-5,7%	-	Ιαν – Δεκ	-	-
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	25,4%	2,7%	Ιαν – Φεβ	8,3%	Φεβρουάριος
Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-0,6%	-4,2	Ιαν – Φεβ	-6,6%	Φεβρουάριος
Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,7%	-2,9	Ιαν – Φεβ	-5,5%	Φεβρουάριος
Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	28,5%	5,2%	Ιαν – Απρ	24,5%	Απρίλιος
Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-6,4%	-	Ιαν – Δεκ	53,7%	Ιανουάριος
Εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΛΣΤΑΤ, σε τρεχ. τιμές)	14,4%	-0,2%	Ιαν – Μαρ	-0,3%	Μάρτιος
Τουρισμός – εισπράξεις	7,5%	-5,6%	Ιαν – Φεβ	-6,6%	Φεβρουάριος
Μεταφορές – εισπράξεις	0%	-47,4%	Ιαν – Φεβ	-39,9%	Φεβρουάριος
Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	11,0%	-32,0%	Ιαν – Φεβ	-28,4%	Φεβρουάριος
Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες)	52,7%	-11,0%	Ιαν – Φεβ	-14,9%	Φεβρουάριος

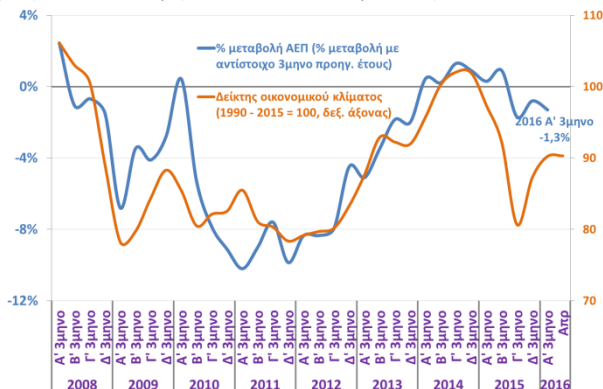
Οικονομικές Προβλέψεις ΕΕ (Άνοιξη 2016)	Ελλάδα				Ευρωζώνη			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Πραγματική μεταβολή ΑΕΠ (% μεταβολή)	0,7	-0,2	-0,3	2,7	0,9	1,7	1,6	1,9
Συνολικές επενδύσεις (% μεταβολή)	-2,8	0,7	-0,9	11,6	1,3	2,9	2,9	3,8
Απασχόληση (% μεταβολή)	0,1	1,9	0,5	2,0	0,6	1,1	1,1	1,0
Ποσοστό ανεργίας (%)	26,5	24,9	24,7	23,6	11,6	10,9	10,3	9,9
Δείκτης τιμών καταναλωτή (% μεταβολή)	-1,4	-1,1	-0,3	0,6	0,4	0,0	0,2	1,4
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% του ΑΕΠ)	-3,0	-0,2	0,6	1,3	3,0	3,6	3,7	3,6
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	-3,6	-7,2	-3,1	-1,8	-2,6	-2,1	-1,9	-1,6
Ακαθάριστο χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	180,1	176,9	182,8	178,8	94,4	92,9	92,2	91,1

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ

ΑΕΠ

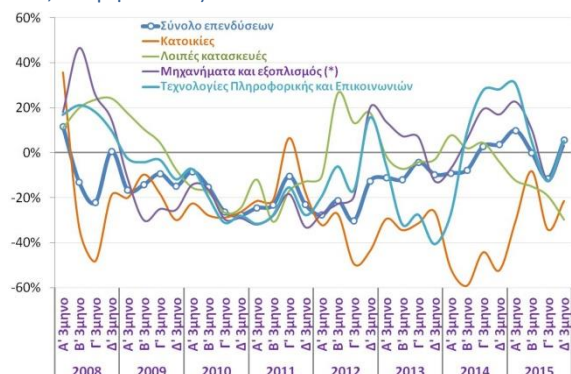
Μεταβολή ΑΕΠ (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) και οικονομικό κλίμα (ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2016, ΙΟΒΕ, Απρ. 2016)

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ, μείωση -1,3% σημείωσε το ΑΕΠ το Α' 3μηνο 2016 σε σύγκριση με το αντίστοιχο 3μηνο του 2015, συμπληρώνοντας τρία διαδοχικά 3μηνα ύφεσης μετά από έξι συνεχόμενα 3μηνα θετικής μεταβολής του ΑΕΠ.

Επενδύσεις

(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

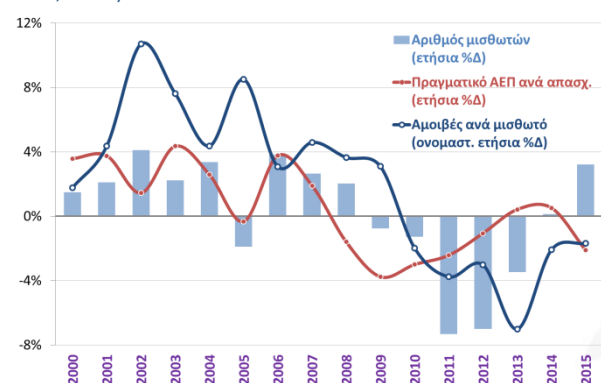

* Περιλαμβάνονται επενδύσεις σε οπτικά συστήματα

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου παρουσίασαν μικρή ανάκαμψη συνολικά το 2015 (+0,7% έναντι -2,8% το 2014), η οποία αποδίδεται στην αύξηση των επενδύσεων σε μηχανολογικό (+5,9%) και μεταφορικό εξοπλισμό (+23,8%), όπου όμως περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις σε οπτικά συστήματα.

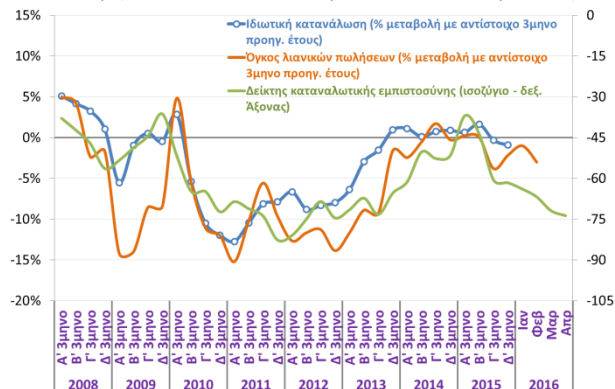
Μεταβολή αμοιβών και παραγωγικότητας

(Eurostat, 2015)

Από το 2010 η μείωση της παραγωγικότητας περιορίζεται, ενώ το 2013 και 2014 σημειώθηκε θετική μεταβολή. Η ταχύτερη μείωση των ονομαστικών αμοιβών από το 2011 και μετά συνέβαλλε στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, ενώ το 2015 η εικόνα αυτή δείχνει να αντιστρέφεται.

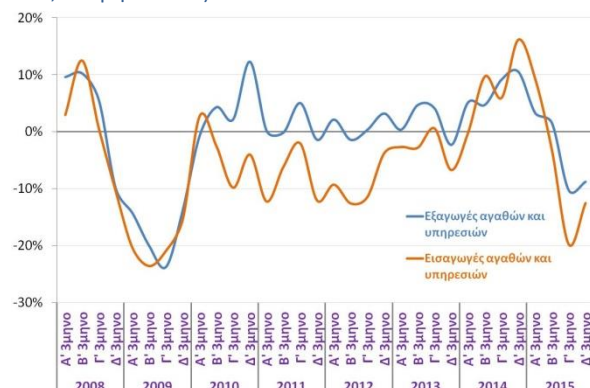
Ιδιωτική κατανάλωση, λιανικές πωλήσεις, καταναλ. εμπιστοσύνη (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015, ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016, ΙΟΒΕ, Απρ. 2016)

Αρνητική ήταν η μεταβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης το Δ' 3μηνο του 2015 (-0,9%), ακολουθώντας τη σημαντική υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και των λιανικών πωλήσεων. Σε ετήσια βάση η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά +0,3%.

Καθαρές εξαγωγές

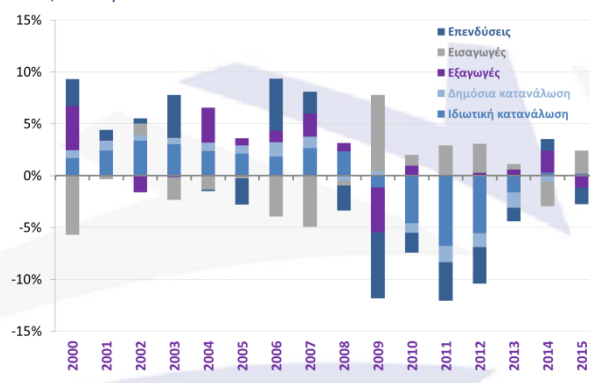
(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Η δραματική πτώση των εισαγωγών και των εξαγωγών το Γ' 3μηνο του 2015, ως αποτέλεσμα της υποχώρησης των τιμών πετρελαίου και των capital controls, συνέβαλλε στη συρρίκνυσή τους στο σύνολο του έτους κατά -6,9% και -3,8% αντίστοιχα.

Συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ (σε τιμές 2010)

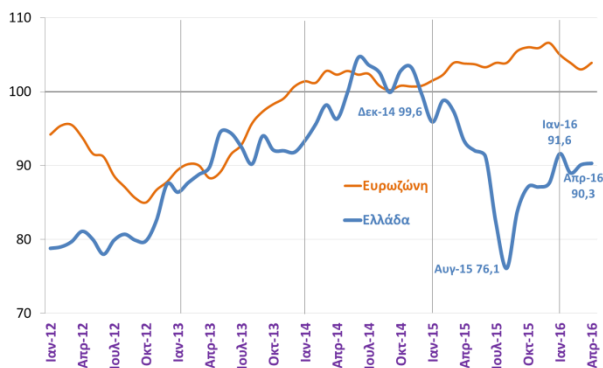
(ΕΛΣΤΑΤ, 2015)

Η αρνητική συμβολή της κατανάλωσης στη μεταβολή του ΑΕΠ περιορίστηκε σημαντικά το 2014, ενώ το 2015 είναι οριακά θετική (+0,2%). Οι επενδύσεις εξακολούθησαν να έχουν αρνητική συμβολή (-1,6%), ενώ οι καθαρές εξαγωγές συνέβαλλαν θετικά (+1,1%).

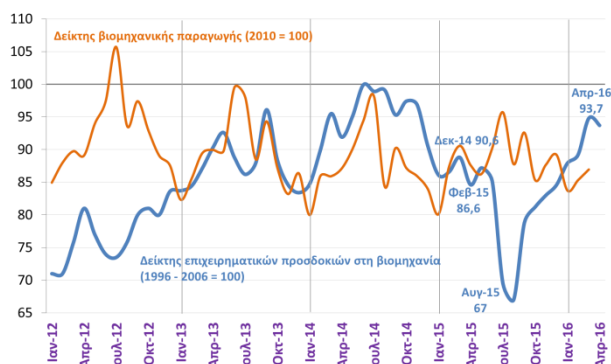
Οικονομικό κλίμα

Δείκτης οικονομικού κλίματος – Ελλάδα και Ευρωζώνη (DG ECFIN - IOBE, Απρ. 2016)

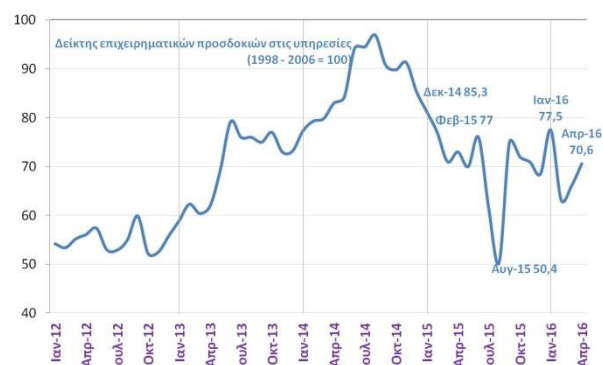
Οριακή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Απρίλιο του 2016 (στις 90,3 μονάδες από 90,1 τον προηγούμενο μήνα), παραμένει ωστόσο σε επίπεδο χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2015, επιδεικνύοντας σημάδια διστακτικής σταθεροποίησης.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία – Ελλάδα (IOBE, Απρ. 2016)

Στη βιομηχανία ο σχετικός δείκτης παρουσιάζει ελαφρά κάμψη τον Απρίλιο του 2016 (στις 93,7 μονάδες), με τη βελτίωση της παραγωγής κατά τους προηγούμενους μήνες και των βιβλίων παραγγελιών να αντισταθμίζουν τις χειρότερες προσδοκίες παραγωγής.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις υπηρεσίες – Ελλάδα (IOBE, Απρ. 2016)

Οι προσδοκίες στον τομέα των υπηρεσιών βελτιώνονται περαιτέρω τον Απρίλιο του 2016, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και για την τρέχουσα ζήτηση να αμβλύνονται και τις προσδοκίες για απασχόληση να βελτιώνονται ελαφρά. Ωστόσο, οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης παραμένουν αρνητικές.

Δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης – Ελλάδα και Ευρωζώνη (DG ECFIN - IOBE, Απρ. 2016)

Η καταναλωτική εμπιστοσύνη συνεχίζει να υποχωρεί φτάνοντας τον Απρίλιο του 2016 στις -73,7 μονάδες, από -71,9 τον προηγούμενο μήνα, στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 32 μηνών, με την απαισιοδοξία των καταναλωτών να μεγαλώνει ως αποτέλεσμα των συζητήσεων για τη λήψη πρόσθετων μέτρων με επιπτώσεις στο διαθέσιμο εισόδημά τους.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο – Ελλάδα (IOBE, Απρ. 2016)

Βελτιωμένη είναι η εικόνα των προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο τον Απρίλιο του 2016, παρά την υποχώρηση που καταγράφεται στον κύκλο εργασιών. Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες και βραχυπρόθεσμες πωλήσεις παραμένουν αμετάβλητες, ενώ βελτιώνονται οι εκτιμήσεις για την απασχόληση.

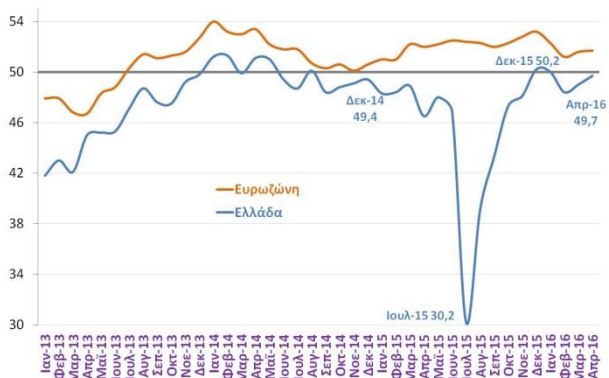
Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές – Ελλάδα (IOBE, Απρ. 2016)

Στις κατασκευές το κλίμα επιδεινώνεται σημαντικά τον Απρίλιο του 2016, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης των προβλέψεων για το τρέχον επίπεδο εργασιών και της υποχώρησης των προσδοκιών για προσλήψεις, ιδίως στις ιδιωτικές κατασκευές.

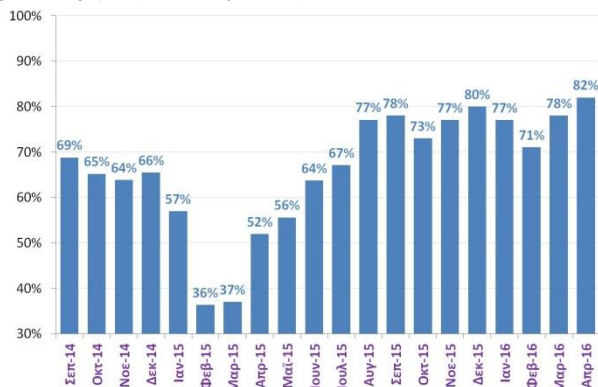
Οικονομική συγκυρία

Δείκτης υπευθύνων προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση (Markit, Απρ. 2016)

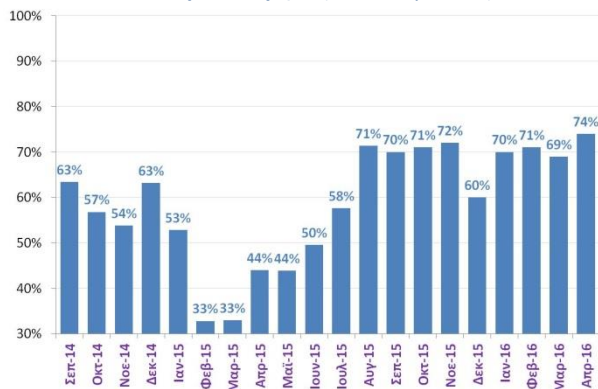
Κάτω από τις 50 μονάδες βρέθηκε για 3ο συνεχόμενο μήνα ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση τον Απρίλιο του 2016, με τον όγκο των εισερχόμενων νέων παραγγελιών να συνεχίζει να υποχωρεί. Ωστόσο, τα επίπεδα παραγωγής παρουσιάζουν σταθεροποίηση, ενώ οι αγορές πρώτων υλών και η απασχόληση σημείωσαν άνοδο.

Ποσοστό νοικοκυριών που εκτιμούν ότι η ανεργία θα αυξηθεί το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Απρ. 2016)

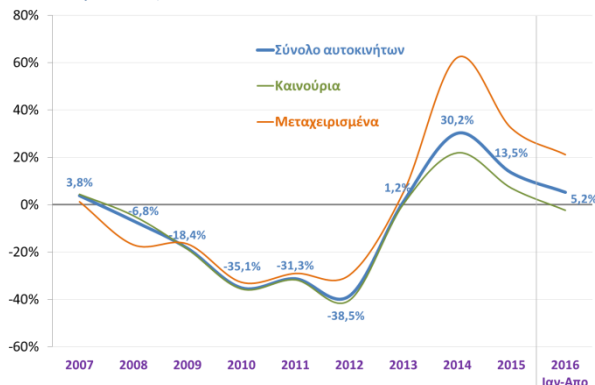
Περαιτέρω επιδείνωση παρουσιάζουν τον Απρίλιο του 2016 οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την εξέλιξη της ανεργίας τους επόμενους 12 μήνες, με το ποσοστό αυτών που προβλέπουν άνοδο να ανέρχεται στο 82%, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στις αρχές του 2015 είχε μειωθεί στο 36%.

Ποσοστό νοικοκυριών που εκτιμά ότι η οικονομική τους κατάσταση θα επιδεινωθεί το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Απρ. 2016)

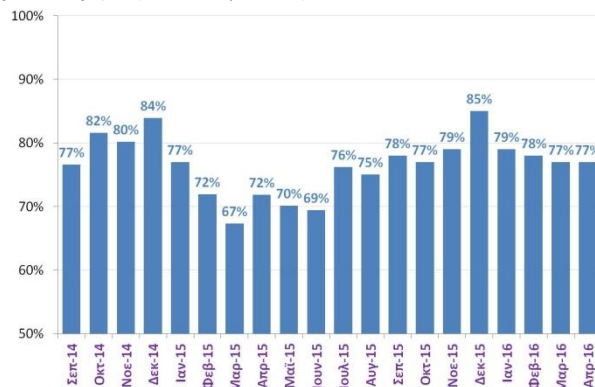
Στο 74% ανήλθε τον Απρίλιο του 2016 το ποσοστό των νοικοκυριών που προβλέπουν ότι η οικονομική τους κατάσταση θα χειροτερεύσει, ως αποτέλεσμα των επικείμενων αλλαγών στο ασφαλιστικό σύστημα και τη φορολογία.

Ετήσια % μεταβολή νέων αδειών κυκλοφορίας αυτοκινήτων (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

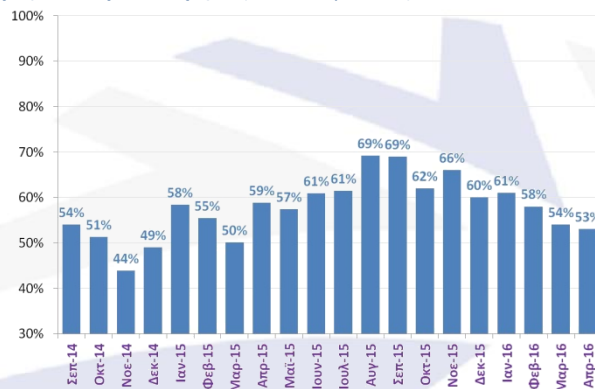
Ο ρυθμός αύξησης των αυτοκινήτων που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά, επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2015 (+13,5% από +30,2% το 2014), ενώ κατά το διάστημα Ιαν - Απρ 2016 καταγράφεται άνοδος +5,2%.

Ποσοστό νοικοκυριών που θεωρεί απίθανο να αποταμιεύσει το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Απρ. 2016)

Αμετάβλητο, σε υψηλό επίπεδο (77%), παρέμεινε τον Απρίλιο του 2016 το ποσοστό των νοικοκυριών που θεωρούν απίθανο να αποταμιεύσουν στο επόμενο 12μηνο, ενώ μόλις το 6% εκτιμά το αντίθετο.

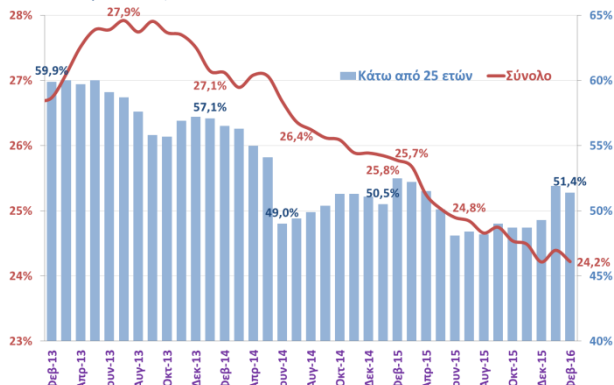
Ποσοστό νοικοκυριών που θα προβεί σε πολύ λιγότερες σημαντικές αγορές το επόμενο 12μηνο (ΙΟΒΕ, Απρ. 2016)

Περαιτέρω μείωση σημείωσε τον Απρίλιο του 2016 το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι θα προβούν σε πολύ λιγότερες αγορές (53% από 54% τον προηγούμενο μήνα). Το 33% των νοικοκυριών δηλώνει ότι οι αγορές του δεν θα μεταβληθούν, ενώ μόνο 3% εκτιμά αύξηση.

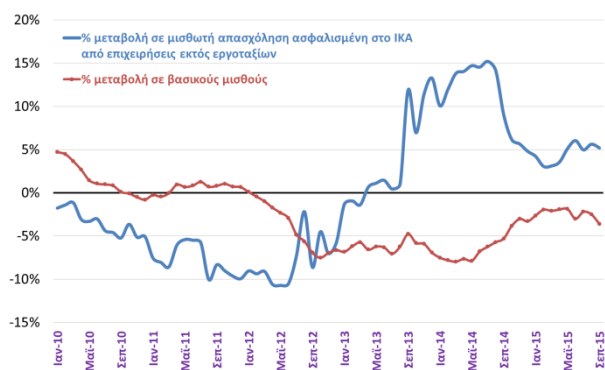
Απασχόληση

Ποσοστό ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

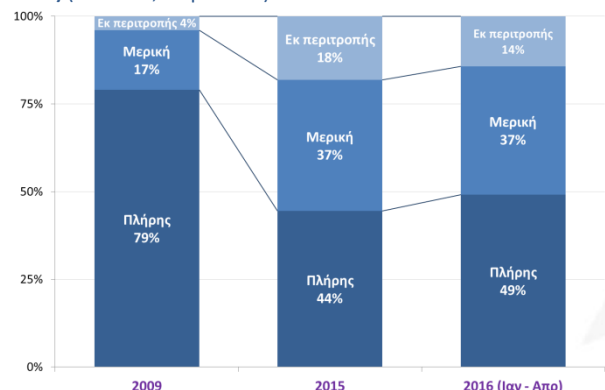
Στο 24,2% διαμορφώθηκε το ποσοστό ανεργίας τον Φεβρουάριο του 2016, από 24,4% τον προηγούμενο μήνα και 25,8% τον αντίστοιχο μήνα του 2015 παρουσιάζοντας μικρή αλλά σταθερή μείωση. Παρόλα αυτά, το ποσοστό ανεργίας των νέων παραμένει σε πολύ υψηλό επίπεδο (51,4%).

Αριθμός ασφαλισμένων στο ΙΚΑ και βασικοί μισθοί
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους) (ΙΚΑ, Σεπ. 2015)

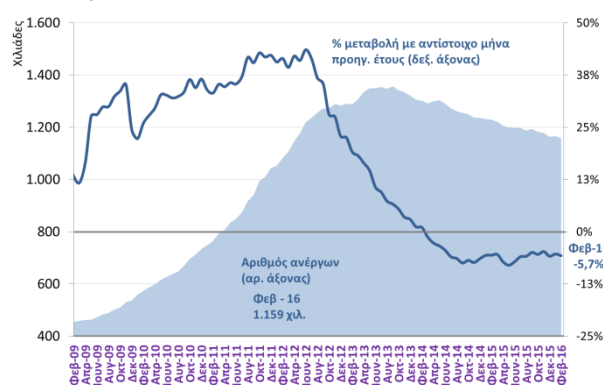
Από τον Ιούλιο του 2014 έως και τον Μάρτιο του 2015 ο ρυθμός αύξησης των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ αποδυναμώνεται, ενώ από τον Φεβρουάριο του 2015 ενισχύεται εκ νέου (+5,2% τον Σεπτέμβριο). Παράλληλα, οι μέσες αποδοχές παρουσιάζουν μείωση -3,6% τον Σεπτέμβριο του 2015, έναντι μείωσης -2,5% τον προηγούμενο μήνα και -5,3% τον Σεπτέμβριο του 2014.

Ποσοστιαία κατανομή νέων προσλήψεων ανά είδος σύμβασης εργασίας (ΕΡΓΑΝΗ, Απρ. 2016)

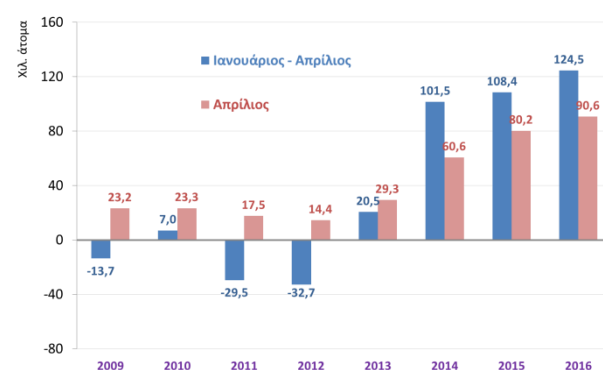
Σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2009 παρουσιάζουν οι ελαστικές μορφές απασχόλησης (μερική και εκ περιτροπής), με αντίστοιχη μείωση του μεριδίου της πλήρους απασχόλησης στις νέες προσλήψεις. Θετικό, ωστόσο, είναι το γεγονός ότι το μερίδιο πλήρους απασχόλησης αυξήθηκε από 44% το 2015 σε 49% το πρώτο 4μηνο (Ιαν - Απρ) του 2016.

Αριθμός ανέργων (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Ο αριθμός των ανέργων, σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, μειώθηκε στους 1.159 χιλ. τον Φεβρουάριο του 2016 από 1.166 χιλ. τον προηγούμενο μήνα (-0,6%) και από 1.229 χιλ τον αντίστοιχο μήνα του 2015 (-5,7%).

Ισοζύγιο ρών μισθωτής εργασίας
(ΕΡΓΑΝΗ, Απρ. 2016)

Η μισθωτή απασχόληση ενισχύεται με ιδιαίτερο δυναμισμό τον Απρίλιο του 2016 (+90,6 χιλ. θέσεις εργασίας), καθώς γίνονται οι εποχικές προσλήψεις για την προετοιμασία της τουριστικής περιόδου. Συνολικά το διάστημα Ιαν - Απρ 2016 το ισοζύγιο είναι θετικό κατά 124,5 χιλ. θέσεις, παρουσιάζοντας ιστορικά την καλύτερη επίδοση από το 2001.

Αδήλωση απασχόληση
(ΑΡΤΕΜΙΣ, Νοε. 2015)

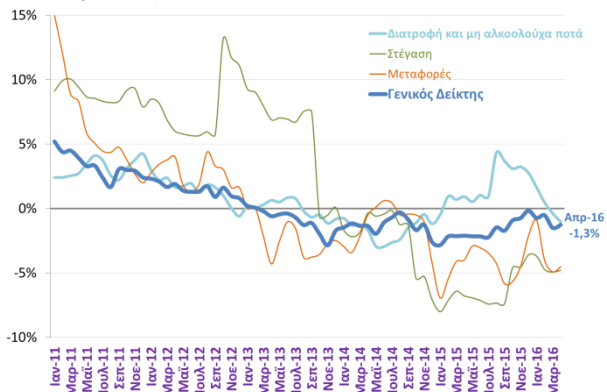
	Σεπ 2013 - Νοε 2015	Ιαν - Νοε 2015	Νοε 2015
Επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν	65.503	31.348	3.328
Επιχειρήσεις με αδήλ. εργασ.	9.577	5.173	491
% παραβατικών επιχειρήσεων	14,6%	16,5%	14,7%
Αριθμός εργαζομένων	308.066	132.874	14.233
Αριθμός αδήλων εργαζομένων	16.376	9.293	819
% αδήλων εργαζομένων*	5,3%	6,7%	5,7%
Ποσά προστίμων (€ εκατ.)	171,7	97,8	8,7

* σε σχέση με το σύνολο των εργαζομένων

Στο 14,7% των ελεγχόμενων επιχειρήσεων εκτιμάται τον Νοέμβριο του 2015 το ποσοστό που απασχολούν αδήλωτους εργαζομένους (από 19% περίπου τον Απρίλιο του 2015), ενώ το ποσοστό της αδήλωτης απασχόλησης διαμορφώνεται στο 5,7% (από 9,7% τον Απρίλιο).

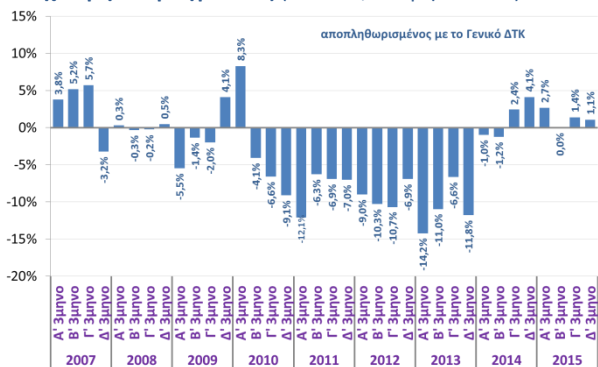
Τιμές - Αμοιβές

Δείκτης τιμών καταναλωτή (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

Μείωση -1,3% σημείωσε ο ΔΤΚ τον Απρίλιο του 2016 συμπληρώνοντας 38 μήνες συνεχούς αποπληθωρισμού. Πιο έντονη είναι η υποχώρηση στις μεταφορές και τη στέγαση.

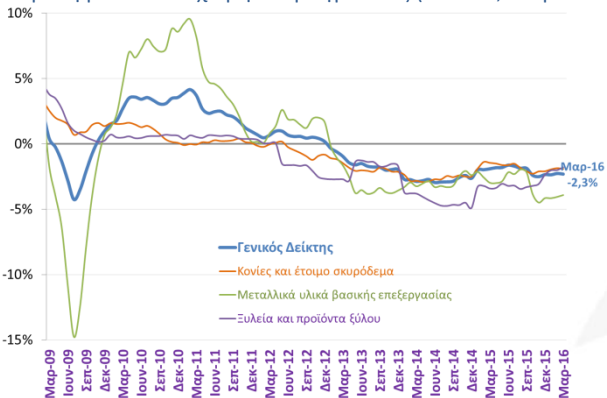
Δείκτης μισθών στο σύνολο της οικονομίας - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

* Με εποχική διόρθωση και χωρίς διόρθωση εργασιών ημερών

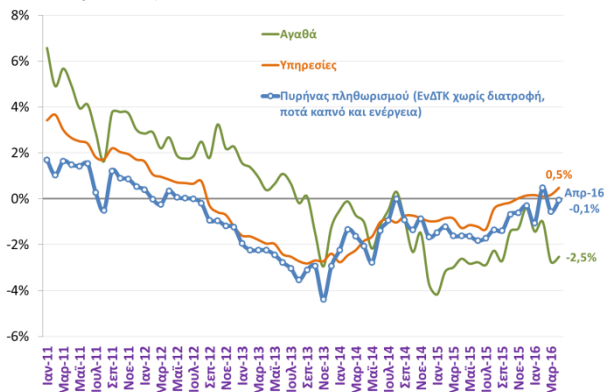
Περαιτέρω άνοδο σημείωσε ο δείκτης μισθών στο σύνολο της οικονομίας το Δ' 3μηνο του 2015 (+1,1% σε σταθερές τιμές). Ο δείκτης κινείται ανοδικά από το Γ' 3μηνο του 2014, ενώ η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε το Δ' 3μηνο του 2014 (+4,1%). Συνολικά κατά το 2015 οι μισθοί σε σταθερές τιμές σημείωσαν άνοδο +1,3%, ενώ σε τρέχουσες τιμές η μεταβολή είναι αρνητική (-0,5%).

Δείκτης τιμών υλικών κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

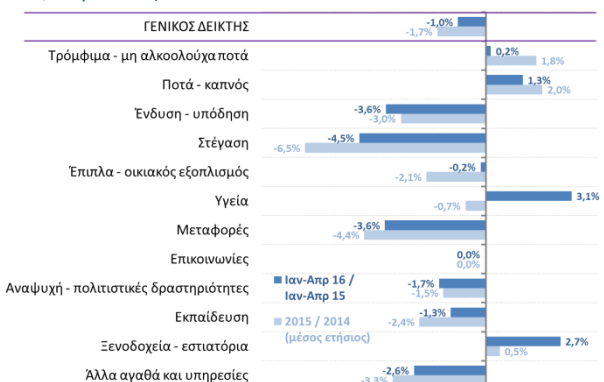
Οι τιμές υλικών κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών υποχώρησαν κατά -2,3% τον Μάρτιο του 2016. Οι μεγαλύτερες μειώσεις σημειώνονται στα καύσιμα μηχανημάτων (-7,5%), στα μεταλλικά υλικά βασικής επεξεργασίας (-4,0%) και στα υλικά ύδρευσης, θέρμανσης και αποχέτευσης (-3,2%).

Πυρήνας πληθωρισμού (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

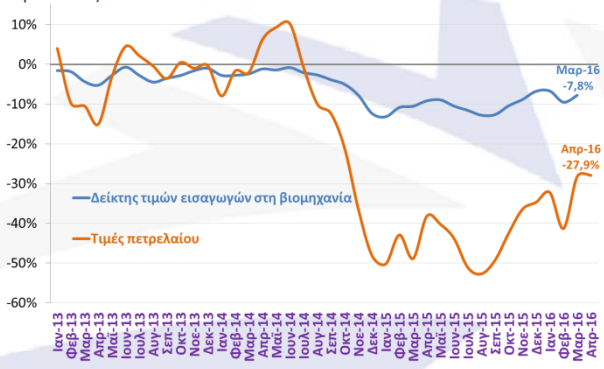
Ο πυρήνας πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ χωρίς διατροφή, ποτά, καπνό και ενέργεια) παρουσίασε οριακή υποχώρηση (-0,1%), καθώς η αύξηση των τιμών υπηρεσιών (+0,5%) αντισταθμισε εν μέρει τη μείωση των τιμών στα αγαθά.

Δείκτης τιμών καταναλωτή βασικών ομάδων ειδών (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

Ο μέσος ΔΤΚ Ιαν – Μαρ 2016 εμφανίζει πτώση -1%, που οφείλεται κυρίως στη μείωση των τιμών στη στέγαση (-4,5%) και τις μεταφορές (-3,6%), ενώ οι τιμές αυξήθηκαν στα τρόφιμα (+0,2%), ποτά/καπνό (+1,3%), ξενοδοχεία/εστιατόρια (+2,7%) και στην υγεία (+3,1%), ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης του ΦΠΑ που επιβλήθηκε το καλοκαίρι του 2015.

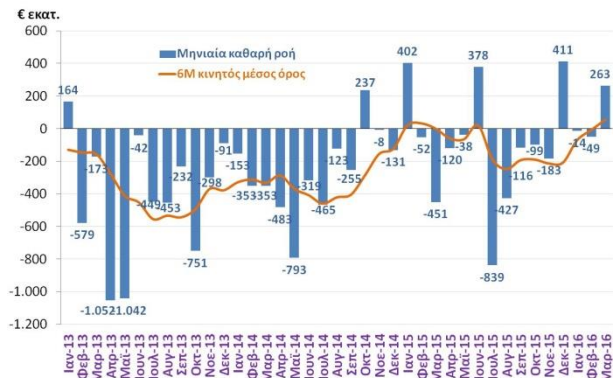
Δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία & τιμές πετρελαίου % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016, FT, Απρ. 2016)

Η πτώση των τιμών πετρελαίου επηρεάζει έντονα τις τιμές εισαγωγών στη βιομηχανία, οι οποίες συνεχίζουν να καταγράφουν υποχώρηση τον Μάρτιο του 2016 (-7,8%), κυρίως λόγω της πτώσης των τιμών εισαγωγών από χώρες εκτός Ευρωζώνης (-14,1%) και δευτερευόντως λόγω της μείωσης τιμών εισαγωγών από τις χώρες της Ευρωζώνης (-0,9%).

Χρηματοδότηση ιδιωτικού τομέα

Καθαρή ροή χρηματοδότησης - μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις
(ΤτΕ, Μαρ. 2016)

Θετική κατά €263 εκατ. ήταν η καθαρή ροή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων τον Μάρτιο του 2016, έναντι αρνητικής ροής κατά -€49 εκατ. τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο, το υπόλοιπο χρηματοδότησης διαμορφώθηκε στα €88,9 δισ. περίπου, παρουσιάζοντας μείωση -0,9% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2015.

Ροή καταθέσεων - μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις
(ΤτΕ, Μαρ. 2016)

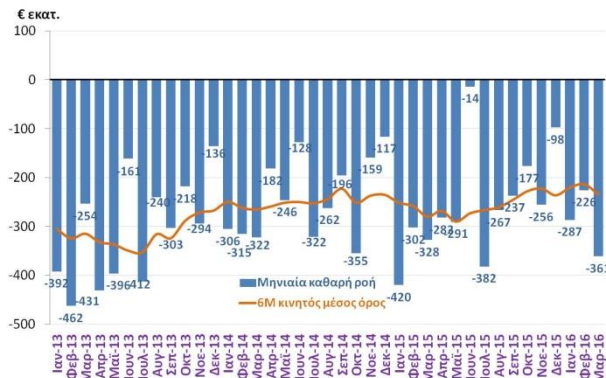
Στα €15,1 δισ. διαμορφώθηκε το υπόλοιπο των καταθέσεων των επιχειρήσεων τον Μάρτιο του 2016, έναντι €14,7 του προηγούμενου μήνα, ενώ η ροή καταθέσεων ήταν θετική κατά €505 εκατ.

Πιστωτική επέκταση ανά επιχειρηματικό κλάδο
(ΤτΕ, Μαρ. 2016)

	Μάρτιος 2016	
	Υπόλοιπα	%Δ (12μην)
Σύνολο μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων	88.887	-0,9%
Γεωργία	1.404	-1,3%
Βιομηχανία	20.796	-0,3%
Ορυχεία & Λατομεία	464	24,4%
Μεταποίηση	20.332	-0,7%
Εμπόριο	18.926	-0,6%
Τουρισμός	7.501	0,9%
Ναυτιλία	8.920	-6,7%
Κατασκευές	10.223	1,0%
Ηλεκτρισμός - Φ/Α - Υδρευση	4.776	-2,6%
Αποθήκευση & Μεταφορές	847	0,9%
Λοιποί κλάδοι	15.495	1,8%
Ασφαλιστικές και λοιπές χρηματ/κές επιχ.	6.986	-8,7%

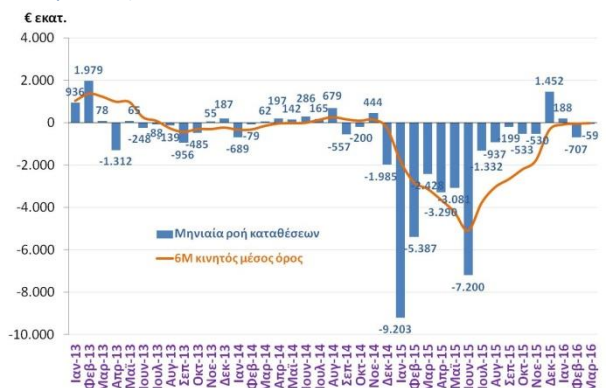
Οριακή μείωση σημείωσε το υπόλοιπο των δανείων τον Μάρτιο του 2016 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2015 στη βιομηχανία (-0,3%), ενώ στη ναυτιλία το υπόλοιπο εξακολουθεί να μειώνεται σημαντικά (-6,7%). Αντίθετα, αύξηση καταγράφεται στους κλάδους ορυχείων (+24,4%), τουρισμού (+0,9%), αποθήκευσης και μεταφορών (+0,9%) και κατασκευών (+1%).

Καθαρή ροή χρηματοδότησης - νοικοκυριά
(ΤτΕ, Μαρ. 2016)

Η καθαρή ροή χρηματοδότησης των νοικοκυριών ήταν αρνητική κατά -€361 εκατ. τον Μάρτιο του 2016. Το συνολικό υπόλοιπο των δανείων περιορίστηκε στα €93,3 δισ. (από €93,7 δισ. τον προηγούμενο μήνα) σημειώνοντας μείωση -3% σε ετήσια βάση.

Ροή καταθέσεων - νοικοκυριά
(ΤτΕ, Μαρ. 2016)

Μικρή συγκράτηση υπήρξε τον Μάρτιο του 2016 στην εκροή καταθέσεων των νοικοκυριών, με τη μηνιαία καθαρή ροή να διαμορφώνεται στα -€59 εκατ., έναντι αρνητικής ροής κατά -€707 εκατ. τον προηγούμενο μήνα. Το υπόλοιπο των καταθέσεων έχει περιοριστεί στα €101,4 δισ. από €120,1 δισ. τον Φεβρουάριο του 2015 και €134,3 δισ. τον Δεκέμβριο του 2014.

Πιστωτική επέκταση και επιτόκια
(ΤτΕ, ECB, Μαρ. 2016)

	Ελλάδα	Ευρωζώνη
Χορηγήσεις (% μεταβολή 12Μ - Μαρ 16)	-2,1%	3,1%
Επιχειρήσεων	-0,9%	0,8%
Στεγαστικά	-3,4%	2,3%
Καταναλωτικά	-1,7%	5,0%
Επιτόκια χορηγήσεων (Μαρ 16)		
Επιχειρήσεων ¹	5,04%	1,92%
Στεγαστικά ²	2,62%	1,89%
Καταναλωτικά ³	7,74%	5,14%

¹ Δάνεια από €250 χιλ. έως €1 εκατ. με κυμαινόμενο επιτόκιο και έως 1 έτος σταθερό

² Κυμαινόμενο και έως 1 έτος σταθερό

³ Κυμαινόμενο

Συνεχίζεται η απομόχλευση δανείων (deleveraging) τον Μάρτιο του 2016 με την ευρωζώνη να παρουσιάζει θετικούς ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης από τον Μάρτιο του 2015.

Δημοσιονομικά στοιχεία

Στοιχεία Κρατικού Προϋπολογισμού (Υπ. Οικ., Μαρ. 2016)

ποσά σε € εκατ.	Ιανουάριος – Μάρτιος			
	2015	2016	% Δ	Στόχος
Καθαρά έσοδα ΤΠ*	10.191	10.867	6,6%	10.527
Έσοδα ΠΔΕ	1.449	1.554	7,2%	2.000
Πρωτογενείς Δαπάνες ΤΠ	9.343	9.202	-1,5%	10.546
Δαπάνες ΠΔΕ	542	580	7,0%	660
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΚΠ*	1.542	2.638	71,1%	1.054
Ισοζύγιο ΚΠ*	-194	1.073		-615

* Έχουν αφαιρεθεί €12 εκατ. έσοδα αποκρατικοποιήσεων, που έχουν αφαιρεθεί και από τον στόχο και αντίστοιχα €190 εκατ. το 2015. Δεν έχουν αφαιρεθεί €491 εκατ. από ANFA/SMP για το 2015, τουλάχιστον €375 για το 2016 καθώς και το μέρημα της ΤτΕ, που είναι αυξημένο το 2016 κατά περίπου €400 εκατ. και καταβλήθηκε τον Φεβρουάριο 2016 και τον Μάρτιο 2015 αντίστοιχα για κάθε έτος.
ΤΠ: Τακτικός Προϋπολογισμός, ΚΠ: Κρατικός Προϋπολογισμός,
ΠΔΕ: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

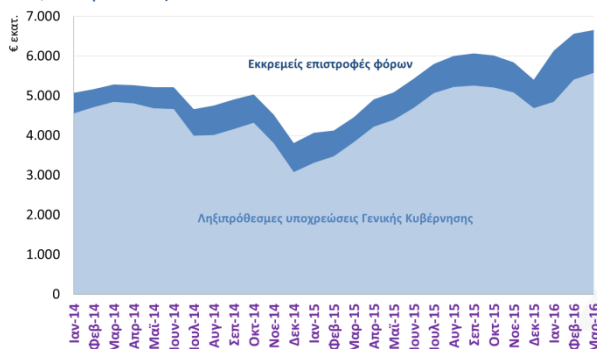
Τον Μάρτιο του 2016 αποδυναμώνονται τα έσοδα του ΠΔΕ καθώς και τα τακτικά έσοδα του ΤΠ. Η μείωση αυτή αντισταθμίζεται από τα αυξημένα έσοδα του Φεβ. 2016 λόγω είσπραξης μερίσματος από την ΤτΕ €400 εκατ. περίπου, η οποία μεταβάλλει την εξέλιξη των συνολικών μεγεθών, ιδίως την αύξηση των καθαρών εσόδων και τη συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών.

Στοιχεία Γενικής Κυβέρνησης (Υπ. Οικ., Μαρ. 2016)

€ εκατ.	Ιανουάριος - Μάρτιος		
	2015	2016	Δ%
Νομικά πρόσωπα			
Ίδια έσοδα	385	405	5,2%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	288	1.392	383,3%
Δαπάνες	996	910	-8,6%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-611	-505	-17,3%
Ασφαλιστικά ταμεία			
Ίδια έσοδα	4.607	4.989	8,3%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	3.231	3.424	6,0%
Δαπάνες	8.253	8.478	2,7%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-3.607	-3.488	-3,3%
Τοπική αυτοδιοίκηση			
Ίδια έσοδα	481	591	22,9%
Μεταβιβάσεις (καθαρές)	823	721	-12,4%
Δαπάνες	1.142	1.158	1,4%
Έλλειμμα (-) προ μεταβιβάσεων	-661	-567	-14,2%

Τον Φεβ-2016 το ταμειακό πρωτογενές αποτέλεσμα της Γεν. Κυβέρνησης βελτιώθηκε σε €3 δισ., (από €1 δισ. τον Φεβ-2015), λόγω κυρίως της αύξησης των εσόδων από ΦΠΑ και λοιπών άμεσων και έμμεσων φόρων, των αυξημένων εσόδων (€1 δισ.) από μεταβιβάσεις από φορείς εκτός Γεν. Κυβέρνησης των ασφαλιστικών ταμείων, απόρροια των αυξήσεων των εισφορών σε συνταξιούχους το 2015.

Ληξιπρόθεσμες οφειλές Δημοσίου προς ιδιώτες (Υπ. Οικ., Μαρ. 2016)

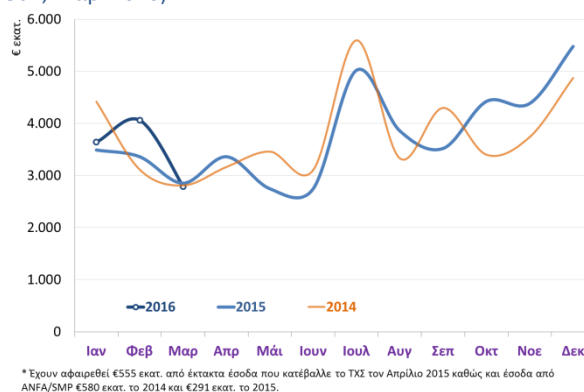
* Επιστροφές για τις οποίες έχει εκδοθεί ΑΦΕΚ, από Δεκ 15 και ύστερα εκκαθαρισμένο ή όχι. Εξαιρούνται επιστροφές ΦΠΑ και ΕΦΚ σε βιομηχανία, τουρισμό και ορισμένες άλλες κατηγορίες επιστροφών.

Οι οφειλές του κράτους προς ιδιώτες αυξάνονται τον Μάρτιο του 2016 κατά €190 εκατ., (αύξηση €700 εκατ. συνολικά από το Δεκέμβριο 2015). Από το Δεκέμβριο του 2015 προστίθενται και οι μη εκκαθαρισμένες επιστροφές φόρων, και τα σχετικά στοιχεία δημοσιοποιούνται για πρώτη φορά αυτό το μήνα. Κατά το διάστημα Ιαν - Μαρ 2016 οι μη εκκαθαρισμένες επιστροφές φόρων ανέρχονται σε περίπου €500 εκατ.

Στοιχεία Τακτικού Προϋπολογισμού (Υπ. Οικ., Μαρ. 2016)

ποσά σε € εκατ.	Ιανουάριος - Μάρτιος			
	2015	2016	% Δ	Δ σε € εκατ.
Έσοδα				
Φόροι	9.314	9.565	2,7%	251
Φόροι εισοδήματος	2.044	1.872	-8,4%	-172
Φόροι περιουσίας	776	850	9,5%	74
ΦΠΑ	3.214	3.402	5,8%	188
Φόροι κατανάλωσης	1.802	1.804	0,1%	2
Φόροι ΠΟΕ	825	960	16,4%	135
Δαπάνες				
Πρωτογενείς δαπάνες ΤΠ	6.072	5.974	-1,6%	-98
Αποδοχές Κεντρ. Διοίκησης	3.032	2.905	-4,2%	-127
Συντάξεις δημ. υπαλλήλων	1.611	1.577	-2,1%	-34
Επιχορηγήσεις νοσοκομείων	154	367	138,3%	213
Επιχορηγήσεις ΟΚΑ	2.786	2.635	-5,4%	-151
Έσοδα ΠΔΕ	1.449	1.554	7,2%	105
Δαπάνες ΠΔΕ	542	580	7,0%	38
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΓΚ	1.542	2.638	71,1%	1.096

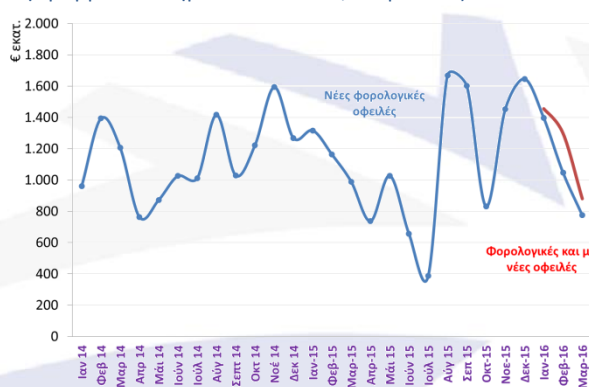
Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (Υπ. Οικ., Μαρ. 2016)

* Έχουν αφαιρεθεί €555 εκατ. από έκτακτα έσοδα που κατέβαλε το ΤΧΣ τον Απρίλιο 2015 καθώς και έσοδα από ANFA/SMP €580 εκατ. το 2014 και €291 εκατ. το 2015.

Τον Μάρτιο του 2016, τα έσοδα από φόρους περιουσίας και ΦΠΑ είναι αυξημένα, αντισταθμίζοντας την υποχώρηση στους φόρους κατανάλωσης, λόγω κυρίως της μείωσης των εσόδων από ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων, και από τον φόρο εισοδήματος. Συνολικά το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 η καθαρή αύξηση των φορολογικών εσόδων ανήλθε σε €251 εκατ.

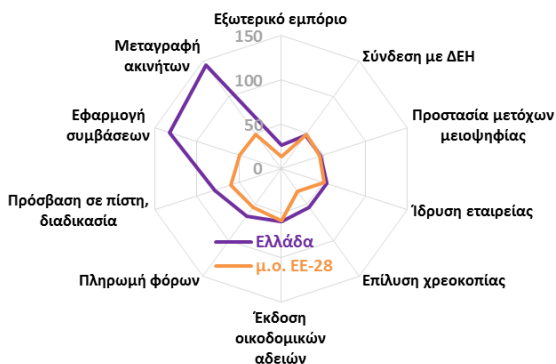
Νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές ιδιωτών προς το Δημόσιο (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Μαρ. 2016)

Ο ρυθμός αύξησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το δημόσιο παρουσιάζει αποκλιμάκωση, παρά την προσθήκη από τον Ιανουάριο 2016 και των στοιχείων για ληξιπρόθεσμες μη φορολογικές οφειλές. Η δημιουργία νέων οφειλών τον Μάρτιο του 2016 ανήλθε σε €881 εκατ. (775 εκ των οποίων οι νέες φορολογικές υποχρεώσεις).

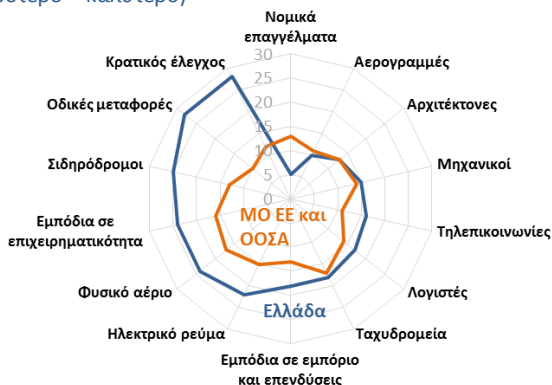
Ανταγωνιστικότητα

World Bank - Doing Business 2016: κατάταξη ανάμεσα σε 189 χώρες
(Μικρότερο = καλύτερο)

Την 60^η θέση (από 189 χώρες) κατέλαβε η Ελλάδα στο Doing Business 2016, 2 θέσεις χαμηλότερα από πέρυσι. Ως προβληματικά πεδία αναφέρονται η λειτουργία της δικαιοσύνης, οι συναλλαγές ακινήτων, η λήψη δανείων και η επίλυση χρεοκοπίας.

OECD 2013: κατάταξη ανάμεσα σε 31 χώρες
(Μικρότερο = καλύτερο)

Για το 2013 καταγράφεται η ισχυρή ρύθμιση της αγοράς από τον κρατικό έλεγχο, τα υψηλά εμπόδια σε επιχειρηματικότητα και η αυστηρή ρύθμιση των χερσαίων μεταφορών και της αγοράς ενέργειας.

World Economic Forum 2015/2016 – βαθμολογία ανά περιοχή
(Μικρότερο = χειρότερο)

Για το 2015/16 τις χαμηλότερες βαθμολογίες συγκεντρώνουν η ανάπτυξη αγοράς χρήματος, το μακροοικονομικό περιβάλλον, η καινοτομία, η αναποτελεσματική λειτουργία των αγορών και οι αδύναμοι θεσμοί. Στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα περιλαμβάνεται η υγεία και πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ μέτριες επιδόσεις παρουσιάζουν οι υποδομές και η τεχνολογική ετοιμότητα.

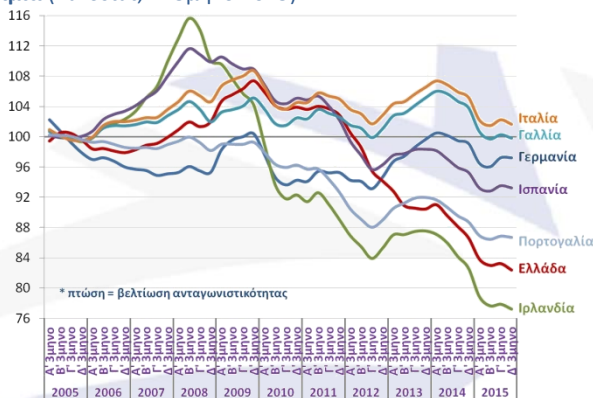
Σύνοψη διαφορετικών δεικτών, 34 χώρες*
(Μικρότερο = καλύτερο)

A/A*	Χώρα	2015	2013	2013	2015	2016	2016
		CPI	PMR	NETW	IMD	GCI	DB
1	Δανία	1	4	7	5	9	2
2	Αγγλία	11	2	1	12	7	4
3	Γερμανία	11	11	2	7	2	10
4	Ολλανδία	6	1	5	8	3	21
5	Καναδάς	8	17	8	2	10	9
6	Αυστραλία	13	8	3	11	14	8
7	Σουηδία	3	27	11	6	6	5
8	Νέα Ζηλανδία	4	5	28	10	11	1
9	Φινλανδία	2	10	29	13	5	7
10	Νορβηγία	6	21	24	4	8	6
11	Αυστρία	15	3	4	19	16	15
12	Ελβετία	7	24	23	1	1	19
13	Ιαπωνία	17	16	13	20	4	25
14	Ιρλανδία	17	19	22	9	17	12
15	Βέλγιο	14	14	10	16	12	32
16	Ισλανδία	13	23	16	17	21	13
17	Εσθονία	20	9	26	23	22	11
18	Λουξεμβούργο	11	20	35	3	13	38
19	Πορτογαλία	21	12	21	27	27	17
20	Ισπανία	26	18	6	28	24	24
21	Λιθουανία	24	26	19	21	26	14
22	Γαλλία	20	22	30	24	15	20
23	Τσεχία	28	15	18	22	23	26
24	Κορέα	28	34	34	18	18	3
25	Χιλή	20	25	14	26	25	34
26	Σλοβακία	32	7	12	34	39	22
27	Πολωνία	22	30	25	25	28	18
28	Ιταλία	36	6	17	29	29	33
29	Ουγγαρία	32	13	9	36	38	31
30	Ισραήλ	24	37	33	14	19	35
31	Λετονία	29	29	32	32	30	16
32	Ρουμανία	34	31	15	35	33	27
33	Σλοβενία	25	32	38	37	37	23
34	Βουλγαρία	38	28	27	40	34	28
35	Κίνα	41	41	41	15	20	40
36	Μεξικό	42	35	39	30	36	29
37	Τουρκία	37	39	40	31	32	36
38	Ελλάδα	34	33	31	38	42	37
39	Κροατία	32	36	37	42	41	30
40	Βραζιλία	40	40	20	41	40	41
41	Νότια Αφρική	36	38	42	39	31	39
42	Ινδία	40	42	36	33	35	42

Επιλογή χωρών που είναι κοινές στους παραπάνω δείκτες.

- CPI Δείκτης διαφθοράς διεθνούς διαφάνειας
- PMR Δείκτης ρύθμισης αγορών προϊόντων ΟΟΣΑ
- NETW Δείκτης ρύθμισης αγορών δικτύων ΟΟΣΑ
- IMD Δείκτης ανταγωνιστικότητας IMD
- GCI Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας WEF
- DB Δείκτης Doing Business Παγκόσμιας Τράπεζας
- A/A* Μέσος όρος κατάταξης ερευνών

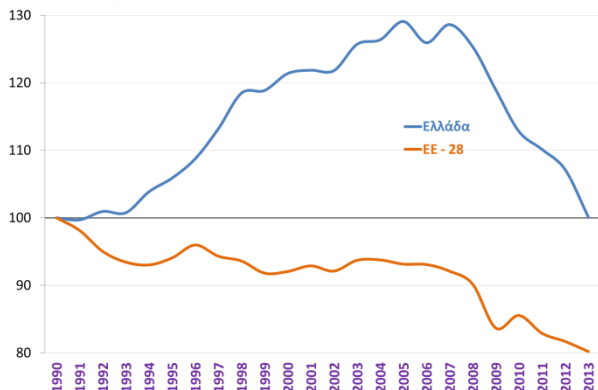
Ανταγωνιστικότητα τιμών – κόστους: πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία (Eurostat, Δ' 3μηνο 2015)

Τα τελευταία πέντε χρόνια η Ελλάδα έχει ανακτήσει σημαντικό μέρος της ανταγωνιστικότητας σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες με βάση τον δείκτη πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας (real effective exchange rate).

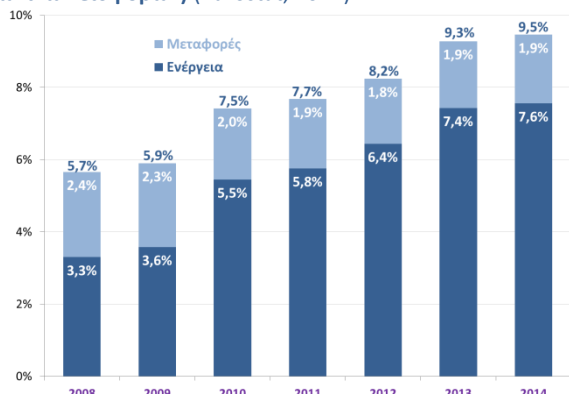
Περιβάλλον

Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (σε CO2 ισοδύναμα, 1990 = 100) (Eurostat, 2013)

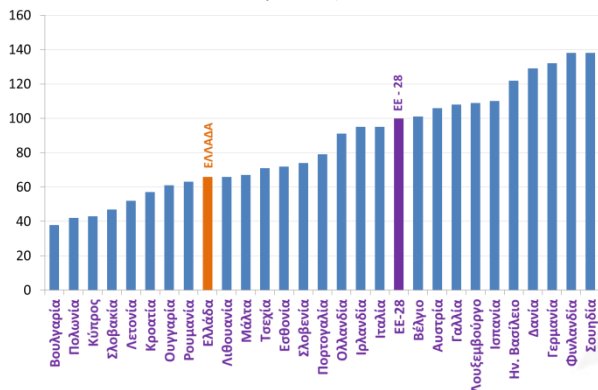
Αυξητική τάση μέχρι το 2008 παρουσίασαν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου στην Ελλάδα, αντίθετα με την ΕΕ-28 όπου ο σχετικός δείκτης εμφανίζει σταθερά καθοδική πορεία. Από το 2008 έως το 2013 ο δείκτης μειώνεται και στην Ελλάδα, γεγονός το οποίο σχετίζεται με την ύφεση της οικονομίας.

Περιβαλλοντικοί φόροι (% επί των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών) (Eurostat, 2014)

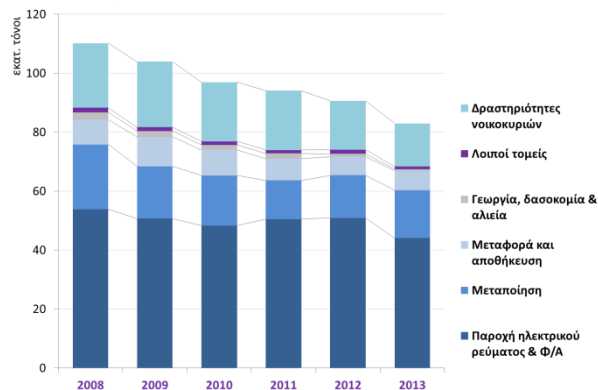
Αυξητική τάση παρουσιάζουν οι περιβαλλοντικοί φόροι ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών. Στο 9,5% το 2014 με το μεγαλύτερο μέρος αυτών να προέρχεται από την ενέργεια.

Eco Innovation Index (EU Eco Innovation Observatory, 2013)

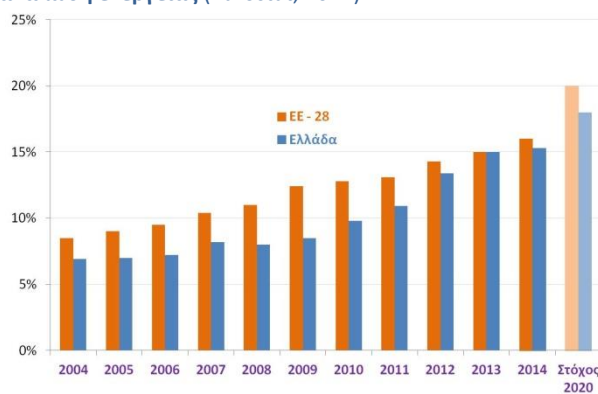
Αρκετά χαμηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ-28 βρίσκεται η Ελλάδα με βάση τον δείκτη Eco-Innovation Index της ΕΕ, ο οποίος συντίθεται από 16 δείκτες που σχετίζονται με την εφαρμογή καινοτομιών για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης.

Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ανά τομέα (Eurostat, 2013)

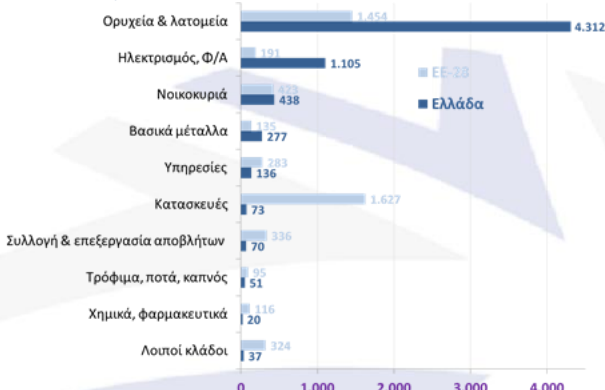
Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα παρουσιάζουν μείωση από το 2008 έως το 2012, κυρίως λόγω της μείωσης της οικονομικής δραστηριότητας, με το μεγαλύτερο μέρος από αυτές προέρχονται από την παραγωγή ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου.

Συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στη συνολική κατανάλωση ενέργειας (Eurostat, 2014)

Στο 15,3% ανήλθε η συμμετοχή των ΑΠΕ στη συνολική κατανάλωση ενέργειας το 2014, λίγο χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ-28 (16%). Ο στόχος για την Ελλάδα είναι το ποσοστό αυτό να φτάσει το 18% μέχρι το 2020.

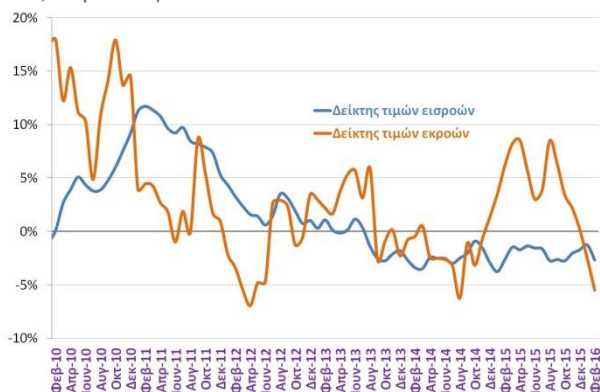
Παραγωγή αποβλήτων ανά τομέα 2012, Kg κατά κεφαλή (Eurostat, 2012)

Η Ελλάδα εμφανίζει ιδιαίτερα σημαντικές αποκλίσεις, σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ-28, στα κατά κεφαλή απόβλητα στους κλάδους Ορυχεία & Λατομεία (περιλαμβάνουν την εξόρυξη λιγνίτη) και παραγωγής Ηλεκτρισμού & Φ/Α.

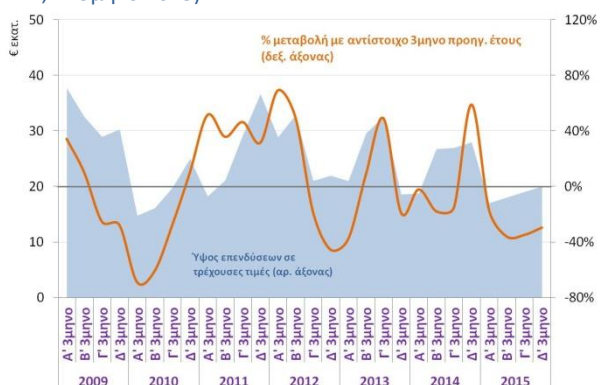
Γεωργία - Κτηνοτροφία

Γεωργικοί δείκτες τιμών (% ετήσια μεταβολή)
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2015)

Συνεχίστηκε για 31ο μήνα τον Φεβρουάριο του 2016 η μείωση των τιμών εισαροών (-2,7%), κυρίως λόγω της πτώσης των τιμών καυσίμων κίνησης (-18,7%) και θέρμανσης (-24,2%), ενώ οι τιμές εκροών (αγροτικών προϊόντων) υποχώρησαν (-5,5%) για 2ο συνεχόμενο μήνα έπειτα από 13 μήνες ανοδικής πορείας, ανακόπτοντας τη βελτίωση των όρων εμπορίου.

Επενδύσεις στη γεωργία
(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Μείωση των επενδύσεων σε αγροτικά προϊόντα παρουσιάζεται το Δ' 3μηνο του 2015 κατά -29%, ενώ για το σύνολο του έτους προκύπτει μείωση -30,3%, με το ύψος των επενδύσεων σε τρέχουσες τιμές να ανέρχεται στα €74 εκατ. από €100 εκατ. το 2014.

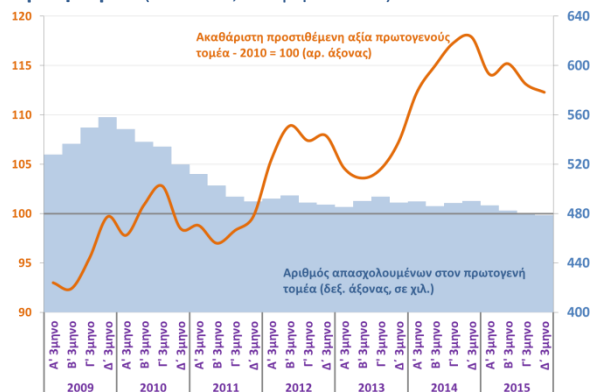
Τα 10 αγροτικά προϊόντα με τις μεγαλύτερες εισαγωγές το 2015
(Eurostat, 2015)

	Μερίδιο*	
	2002	2015
1 Λουτά κρέατα νωπά ή κατ/να	5,2%	4,8%
2 Κρέας βοοειδών νωπό ή κατεψυγμένο	3,4%	3,4%
3 Κτηνοτροφές	2,8%	3,4%
4 Τυριά	3,3%	3,3%
5 Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	2,1%	2,8%
6 Γαλακτοκομικά	3,0%	2,6%
7 Φρούτα νωπά ή αποξηραμένα	2,4%	2,6%
8 Καφές	1,0%	2,3%
9 Δημητριακά	1,6%	1,8%
10 Αλκοολούχα ποτά	3,8%	1,7%

* Μερίδιο στο σύνολο εισαγωγών αγροτικών προϊόντων

Το κρέας, τα τυριά οι κτηνοτροφές και τα γαλακτοκομικά είναι τα αγροτικά προϊόντα με τις μεγαλύτερες εισαγωγές διαχρονικά.

Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα (Eurostat, Δ' 3μηνο 2015)

Από το 2009 η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του αγροτικού τομέα έχει αυξηθεί σημαντικά, ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων ακολουθεί καθοδική πορεία, γεγονός που υποδηλώνει αύξηση της παραγωγικότητας του τομέα. Η τάση αυτή αποδυναμώνεται το 2015.

Εξαγωγές αγροτικών προϊόντων - % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Μαρ. 2016)

Οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων κινούνται ανοδικά για 18 μήνες με μόνη εξαίρεση τον Νοέμβριο του 2015. Ο ρυθμός ανόδου τους εξασθένησε το Β' 6μηνο του 2015 (+6,8% έναντι +19% το Α' 6μηνο του 2015), ενώ το Α' 3μηνο του 2016 παρουσιάζει διστακτική ανάκαμψη (+6,7%).

Τα 10 πιο εξαγώγιμα αγροτικά προϊόντα το 2015
(Eurostat, 2015)

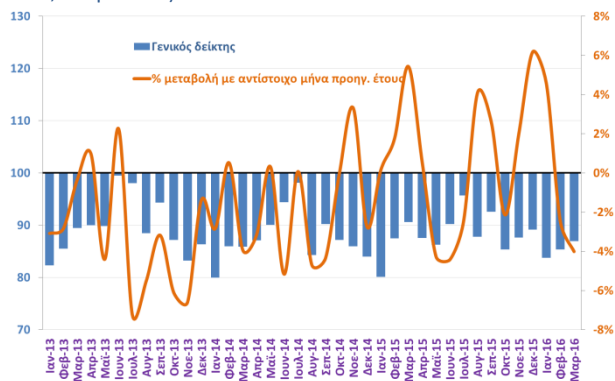
	Μερίδιο*	
	2002	2015
1 Φρούτα νωπά ή αποξηραμένα	7,4%	6,8%
2 Έλαια και λίπη	4,2%	6,4%
3 Λαχανικά παρασκευασμένα	5,2%	5,2%
4 Ψάρια νωπά ή κατεψυγμένα	3,6%	4,6%
5 Φρούτα παρασκευασμένα	6,2%	3,8%
6 Τυριά	1,8%	3,6%
7 Προϊόντα καπνού	2,7%	2,7%
8 Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	1,0%	1,9%
9 Γάλατα	0,6%	1,8%
10 Αλκοολούχα ποτά	1,9%	1,7%

* Μερίδιο στο σύνολο εξαγωγών αγροτικών προϊόντων

Στην κορυφή της λίστας των πιο εξαγώγιμων αγροτικών προϊόντων το 2015 βρίσκονται τα φρούτα, το λάδι, τα λαχανικά, τα ψάρια και τα τυριά.

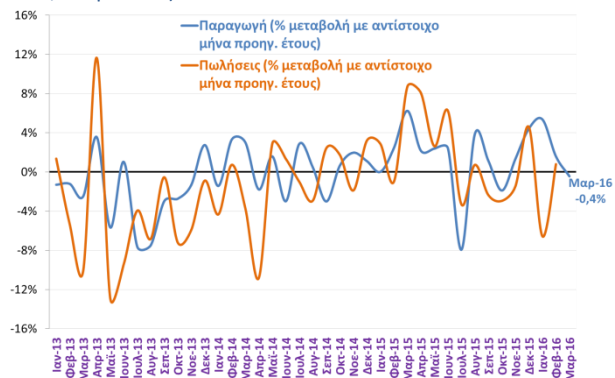
Βιομηχανία

Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής (2010 = 100)
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

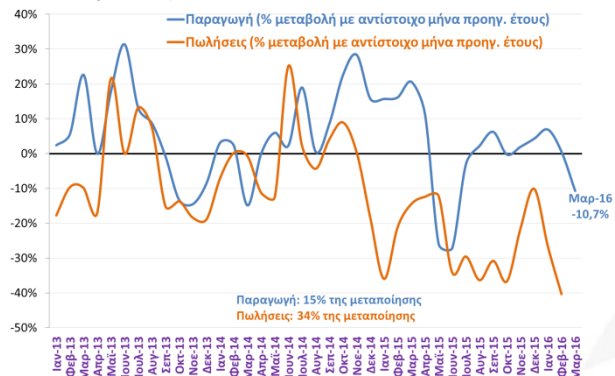
Μείωση για δεύτερο συνεχόμενο μήνα σημείωσε ο γενικός δείκτης βιομηχανικής παραγωγής τον Μάρτιο του 2016 (-4%), έπειτα από αξιόλογο άνοδο κατά το διάστημα Αυγ 2015 – Ιαν 2016 (+2,8%). Η μείωση οφείλεται κυρίως στους κλάδους πετρελαιοειδών, ηλεκτρισμού και ορυχείων.

Μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

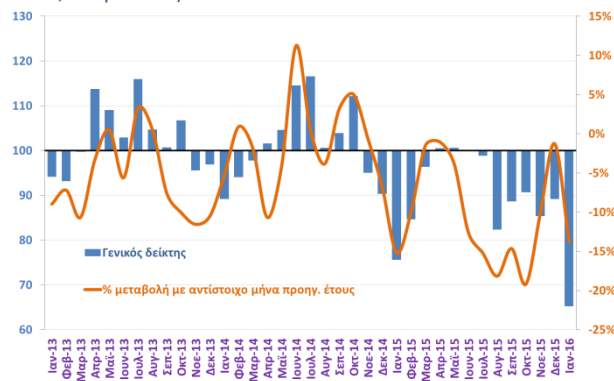
Η βιομηχανική παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών, αν και μειώθηκε οριακά τον Μάρτιο του 2016 (-0,4%), συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 παρουσιάζει άνοδο +1,9%, έναντι +1,3% το 2015 στο σύνολό του και -0,1% κατά το 2ο εξάμηνο του 2015.

Πετρελαιοειδή – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

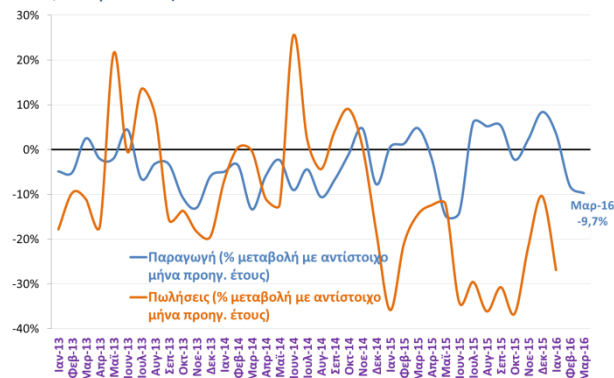
Πτώση -10,7% σημειώθηκε στη βιομηχανική παραγωγή στον κλάδο διύλισης πετρελαίου τον Μάρτιο του 2016, έπειτα από 4 μήνες θετικής μεταβολής. Το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 εμφανίζεται υποχώρηση -1,2%, έναντι αύξησης +1,9% συνολικά κατά το Β' 6μηνο του 2015.

Δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (2010 = 100)
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

Συνεχίζεται τον Φεβρουάριο του 2016 η έντονη υποχώρηση του γενικού δείκτη κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (-15,2%), γεγονός το οποίο αποδίδεται κυρίως στον κλάδο πετρελαιοειδών (-40,3%), λόγω της πτώσης των τιμών πετρελαίου.

Ενέργεια – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

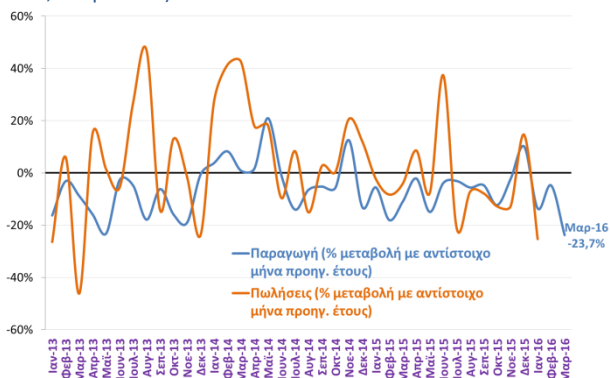
Σημαντική πτώση σημείωσε η παραγωγή στον κλάδο ενέργειας τον Μάρτιο του 2016 (-9,7%), ενώ κατά το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 η παραγωγή εμφανίζεται μειωμένη κατά -4,7% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα το 2014. Η μείωση οφείλεται κυρίως στους κλάδους ηλεκτρισμού και καυσίμων.

Τρόφιμα – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

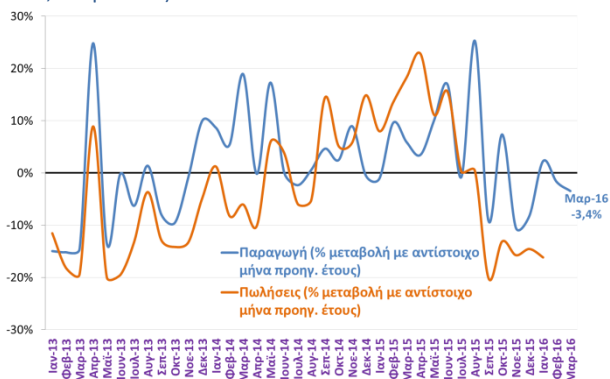
Αύξηση για 4^ο συνεχόμενο μήνα καταγράφεται στην παραγωγή στον κλάδο των τροφίμων τον Μάρτιο του 2016 (+1,8%), ωστόσο ο ρυθμός ανόδου έχει περιοριστεί σημαντικά σε σύγκριση με τους δύο προηγούμενους μήνες. Συνολικά το Α' 3μηνο του έτους σημειώνεται άνοδος +3,8%.

Ορυχεία – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

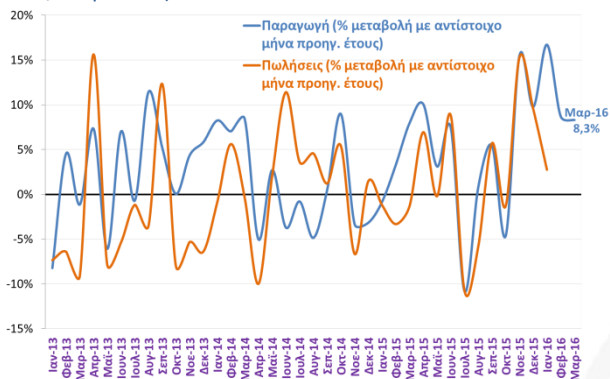
Έντονη υποχώρηση σημείωσε τον Μάρτιο του 2016 η βιομηχανική παραγωγή στα ορυχεία (-23,7%), συμπληρώνοντας περίπου 2 χρόνια συνεχούς πτώσης με μόνες εξαίρεσεις τον Δεκέμβριο του 2015 (+10,1%) και τον Νοέμβριο του 2014 (+12,6%). Συνολικά το Α΄ 3μηνο του 2016 καταγράφεται μείωση -14,1%.

Βασικά μέταλλα – Παραγωγή και Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

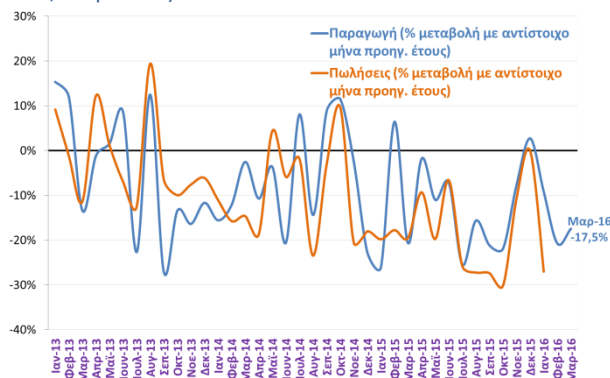
Μείωση -3,4% σημείωσε τον Μάρτιο του 2016 και -1,2% το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 η παραγωγή στον κλάδο βασικών μετάλλων, ως αποτέλεσμα κυρίως της υποχώρησης της παραγωγής σιδήρου και χάλυβα (-7,7% τον Μάρτιο και -3,5% το Α΄ 3μηνο), ενώ αυξήθηκε η παραγωγή αλουμινίου (+5,9% τον Μάρτιο και +2,6% το Α΄ 3μηνο).

Χημικά – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

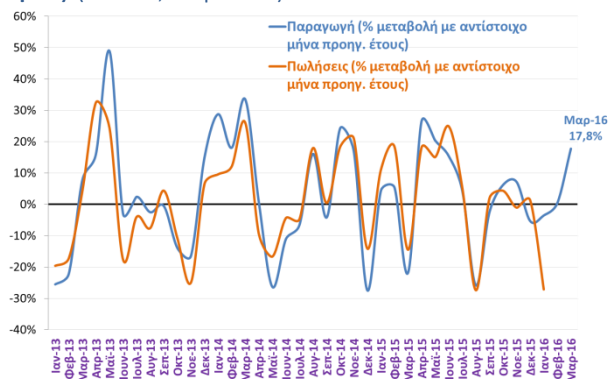
Ανοδικά για 5^ο συνεχόμενο μήνα κινήθηκε τον Μάρτιο του 2016 η παραγωγή στον κλάδο των χημικών (+8,3%). Συνολικά το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 η παραγωγή ενισχύθηκε κατά +10,7%, κυρίως λόγω της αύξησης που σημειώθηκε στους κλάδους χρωμάτων, βερνικιών κλπ (+20,1%), βασικών χημικών προϊόντων (+13,2%) και απορρυπαντικών (+10,3%).

Ένδυση – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

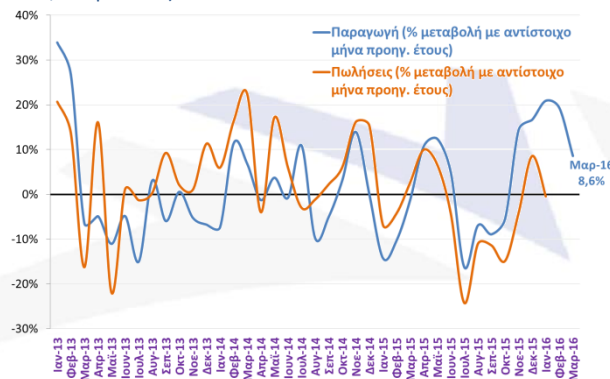
Μετά την πρόσκαιρη ανάκαμψη τον Δεκέμβριο του 2015, η παραγωγή στον κλάδο ένδυσης υποχωρεί τους τρεις πρώτους μήνες του 2016 καταγράφοντας μείωση -16,6% (-17,5% τον Μάρτιο). Ανάλογη πορεία ακολουθούν και οι πωλήσεις του κλάδου.

Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού – Παραγωγή και Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

Ενισχύεται έντονα τον Μάρτιο του 2016 η παραγωγή στον κλάδο κατασκευής μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού (+17,8%), η οποία οφείλεται κυρίως στην άνοδο της παραγωγής μηχανημάτων γενικής χρήσης (καυσιτήρες, ανυψωτικά, μηχανές γραφείου, κλιματισμού κλπ, +34,1%) και γεωργικών μηχανημάτων (+14,9%). Συνολικά το διάστημα Ιαν – Μαρ 2016 σημειώθηκε αύξηση +6,8%.

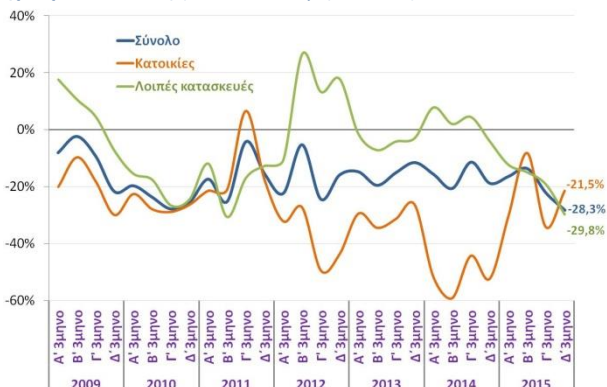
Μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα – Παραγωγή & Πωλήσεις
(ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

Επιβραδύνεται ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής στον κλάδο των μη μεταλλικών ορυκτών τον Μάρτιο του 2016 (+8,6%, έναντι +20% περίπου τους δύο προηγούμενους μήνες). Κατά το Α΄ 3μηνο του 2016 η αύξηση διαμορφώθηκε στο +15,6% και αποδίδεται κυρίως στην ενίσχυση της παραγωγής τσιμέντου, η οποία κινείται ανοδικά από τον Νοέμβριο του 2015 (+25,8% το Α΄ 3μηνο του 2016).

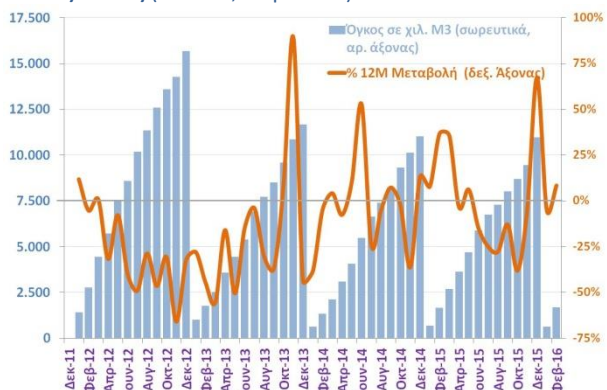
Κατασκευές

Επενδύσεις σε κατασκευές - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

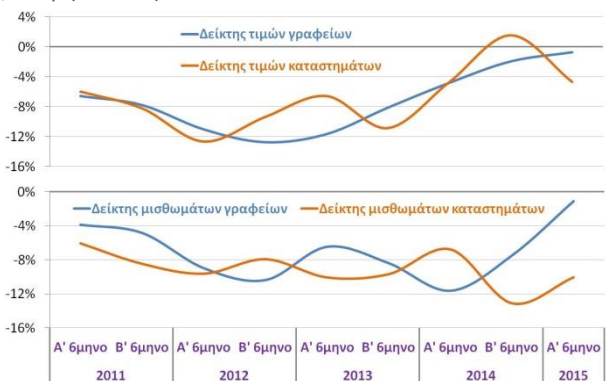
Αρνητική εξακολουθεί να είναι η μεταβολή των επενδύσεων σε κατασκευές το Δ' 3μηνο του 2015, ενώ ο ρυθμός μείωσης των επενδύσεων σε κατοικίες παρουσιάζει σχετική αποδυνάμωση. Συνολικά κατά το 2015, οι επενδύσεις σε κατοικίες υποχώρησαν κατά -23,1% και σε λοιπές κατασκευές κατά -7,5%.

Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα – όγκος που αντιστοιχεί στις εκδοθείσες άδειες (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

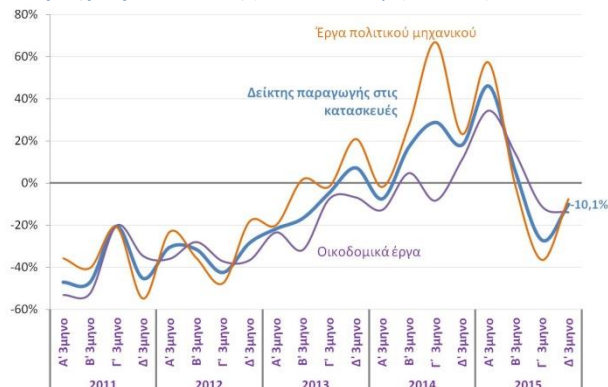
Αύξηση +8,3% σημείωσε ο όγκος που αντιστοιχεί στις εκδοθείσες άδειες οικοδομικής δραστηριότητας τον Φεβρουάριο του 2016 (+2,7% το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016), με τη μεγαλύτερη άνοδο να σημειώνεται στις περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+65,2%), Πελοποννήσου (+59,6%) και Κεντρικής Μακεδονίας (+46,3%), η οποία πιθανώς οφείλεται σε ανακινήσεις τουριστικών μονάδων.

Τιμές και ενοίκια επαγγελματικών ακινήτων (ΤτΕ, Α' 6μηνο 2015)

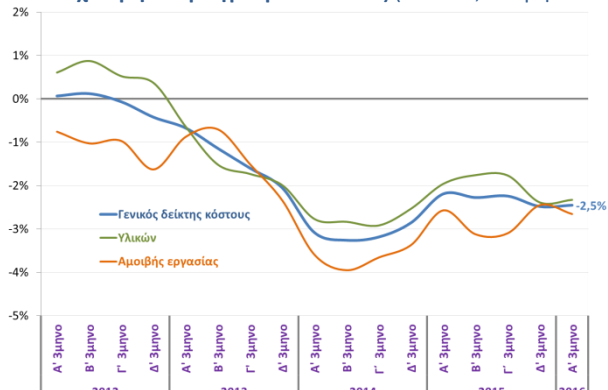
Επιβραδύνεται ο ρυθμός μείωσης των τιμών και ενοικίων επαγγελματικών ακινήτων το Α' 6μηνο του 2015. Οι τιμές καταστημάτων, οι οποίες παρουσίασαν μικρή αύξηση το Β' 6μηνο του 2014, μειώνονται εκ νέου το Α' 6μηνο του 2015, ενώ σωρευτικά από το 2010 η μείωση φτάνει στο -30,6% στις τιμές γραφείων και στο -30,4% στις τιμές καταστημάτων.

Δείκτης παραγωγής στις κατασκευές - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Το Α' 3μηνο του 2015 αντιστρέφεται η ανοδική πορεία του δείκτη παραγωγής στις κατασκευές. Το Γ' 3μηνο του 2015 σημειώνεται σημαντική πτώση σε όλες τις κατηγορίες, ενώ το Δ' 3μηνο η μείωση του γενικού δείκτη περιορίζεται στο -10,1%.

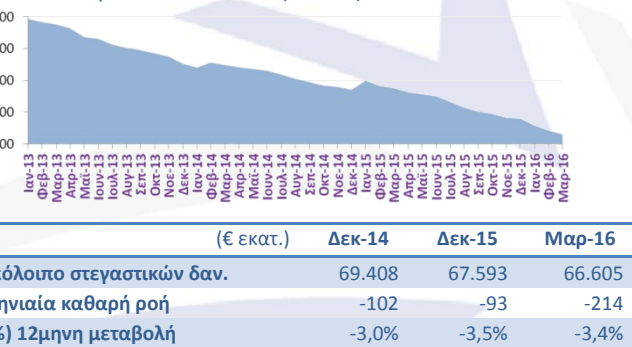
Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών - % μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2016)

Το Α' 3μηνο του 2016 ο δείκτης κόστους κατασκευής νέων κτιρίων κατοικιών υποχώρησε κατά -2,5% σε σύγκριση με το Α' 3μηνο του 2015, ως αποτέλεσμα ανάλογης περίπου πτώσης του δείκτη τιμών υλικών και του δείκτη τιμών αμοιβής εργασίας (-2,3% και -2,7% αντίστοιχα).

Χρηματοδότηση αγοράς ακινήτων (ΤτΕ, Μαρ. 2016)

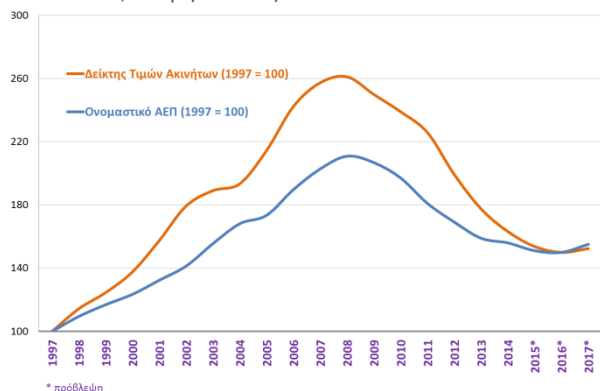
Υπόλοιπο στεγαστικών δανείων (€ εκατ.)

Συνεχίζεται η μείωση στο υπόλοιπο των στεγαστικών δανείων τον Μάρτιο του 2016, το οποίο περιορίστηκε στα €66,6 δισ. περίπου από €68,8 δισ. τον προηγούμενο μήνα και €67,6 δισ. Δεκέμβριο του 2015.

Αγορά ακινήτων

Τιμές ακινήτων και ονομαστικό ΑΕΠ
(ΕΛΣΤΑΤ και ΤτΕ, Δ' 3μηνο 2015)

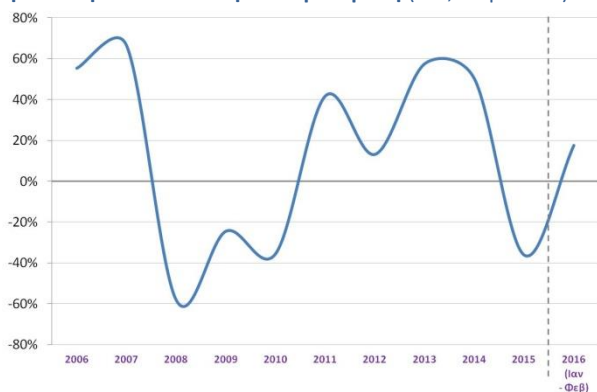
Έντονα πτωτικά κινούνται οι τιμές ακινήτων από το 2008 και μετά. Οι προβλέψεις για τα επόμενα έτη δείχνουν μια σταθεροποίηση.

Επενδύσεις σε κατοικίες, Ελλάδα και Ευρωζώνη
(Eurostat, 2015)

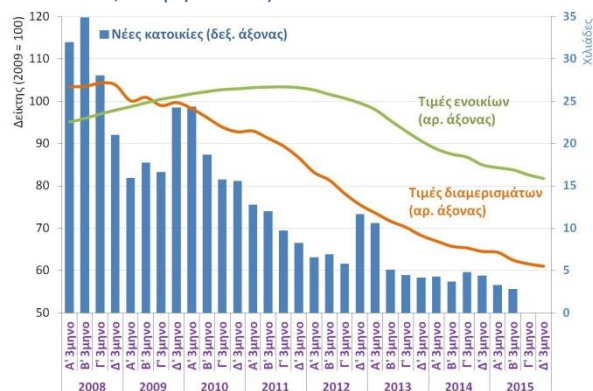
Οι επενδύσεις σε κατοικίες, ως ποσοστό του ΑΕΠ, έχουν μειωθεί στην Ελλάδα από 10,8% το 2007 σε μόλις 0,8% το 2015. Ηπιότερη μείωση παρουσιάζεται στον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Καθαρή εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό για την αγορά ακινήτων στην Ελλάδα - ετήσια % μεταβολή (ΤτΕ, Φεβ. 2016)

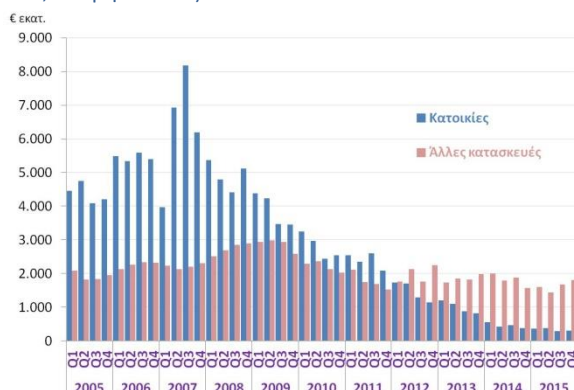
Αύξηση +17,6% εμφανίζει το διάστημα Ιαν - Φεβ 2015 η εισροή ξένων κεφαλαίων για την αγορά ακινήτων στην Ελλάδα, έπειτα από αρνητική μεταβολή το 2015 κατά -36,1% (σύνολο έτους).

Νέες κατοικίες, τιμές και ενοίκια
(ΕΛΣΤΑΤ και ΤτΕ, Δ' 3μηνο 2015)

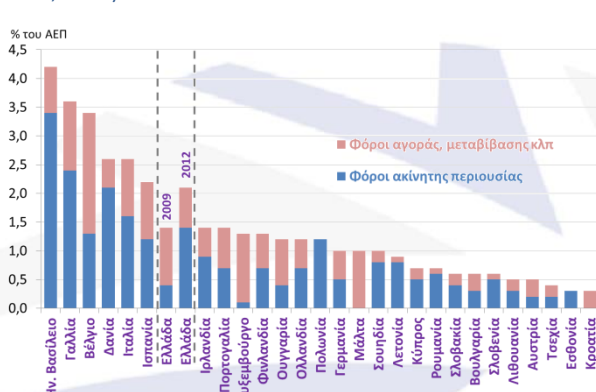
Οι τιμές ακινήτων κινούνται καθοδικά από το Α' 3μηνο του 2009, ενώ το Δ' 3μηνο του 2015 υποχωρούν κατά -5,4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο 3μηνο το 2014. Ανάλογη είναι η εικόνα στις τιμές ενοικίων, ενώ ο αριθμός νέων κατοικιών έχει μειωθεί θεαματικά.

Επενδύσεις σε κατοικίες και λοιπές κατασκευές - τρέχουσες τιμές
(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Μέχρι το 2012 οι επενδύσεις σε κατοικίες αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών επενδύσεων σε κατασκευές. Η εικόνα αυτή έχει αντιστραφεί τα τελευταία 3 χρόνια, έπειτα από τη θεαματική μείωση των επενδύσεων σε κατοικίες.

Φόροι στην περιουσία ως ποσοστό του ΑΕΠ
(Eurostat, 2012)

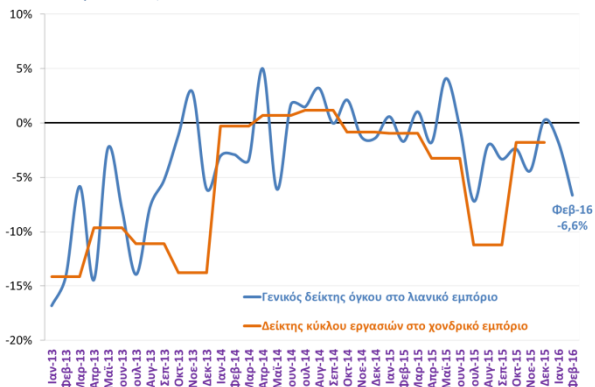

Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ, η φορολογία ακινήτων στην Ελλάδα είναι ήδη από το 2012 αρκετά υψηλή ως ποσοστό του ΑΕΠ.

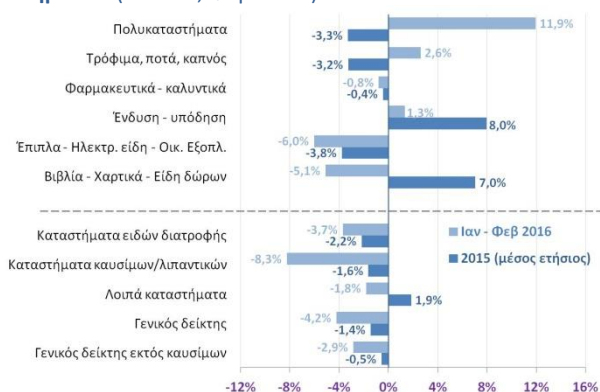
Λιανικό Εμπόριο

Μεταβολές του δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

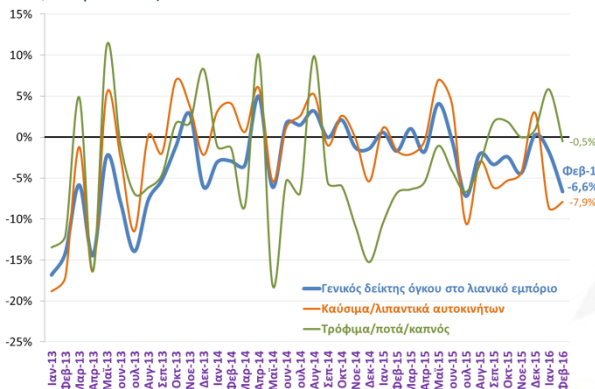
Παρά τη βελτίωση των προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο, ο όγκος των λιανικών πωλήσεων καταγράφει πτώση τους δύο πρώτους μήνες του 2016 (-6,6% τον Φεβρουάριο 2016 και -4,2% το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016), τη μεγαλύτερη των τελευταίων δύο ετών με εξαίρεση τον Ιούλιο του 2015 (-7,2%).

Δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο - % μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

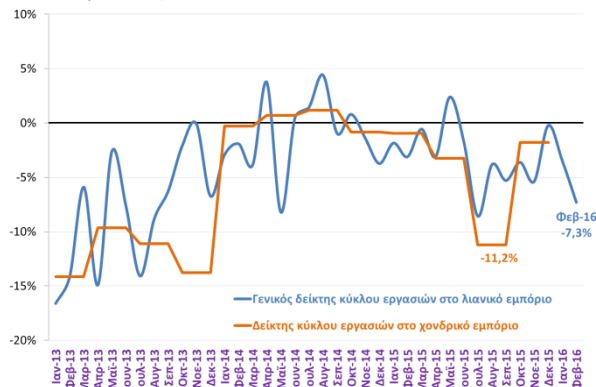
Στις περισσότερες κατηγορίες καταστημάτων ο όγκος λιανικών πωλήσεων υποχώρησε σημαντικά το πρώτο 2μηνο του 2016, με τις μεγαλύτερες μειώσεις να καταγράφονται στα καύσιμα (-8,3%), τα έπιπλα/ηλεκτρικά είδη/οικιακό εξοπλισμό (-6%) και τα βιβλία/χαρτικά/είδη δώρων (-5,1%), ενώ αντίθετα αύξηση σημείωσαν οι πωλήσεις των πολυκαταστημάτων (+11,9%).

Μεταβολές του δείκτη όγκου σε βασικές κατηγορίες (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

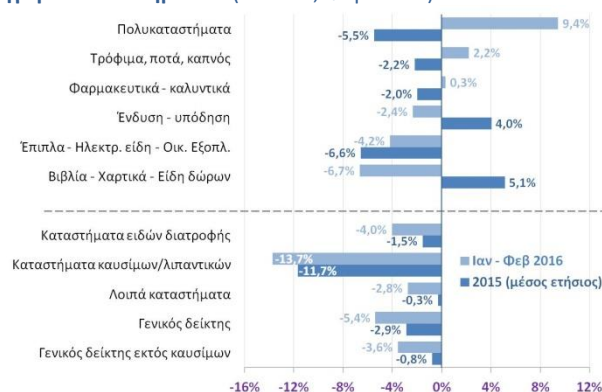
Οριακή πτώση παρουσίασαν τον Φεβρουάριο του 2016 οι πωλήσεις τροφίμων (-0,5%) ενώ στα καταστήματα καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων η μείωση διαμορφώθηκε στο -7,9%.

Μεταβολές του δείκτη κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

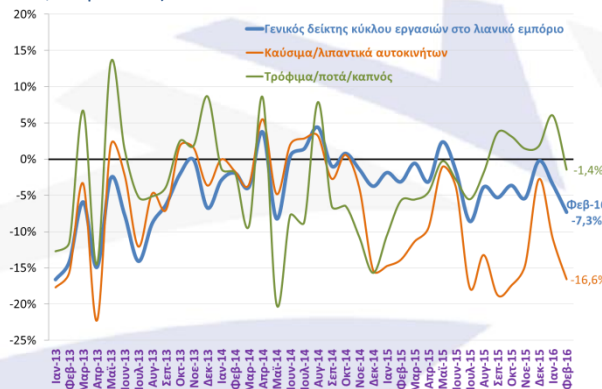
Ανάλογη πορεία με τον δείκτη όγκου ακολουθεί ο δείκτης κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο, σημειώνοντας πτώση -7,3% τον Φεβρουάριο του 2016 και -5,4% το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016, ενώ ο σχετικός δείκτης πλην καυσίμων υποχώρησε -5,4% τον Φεβρουάριο του 2016 και -3,6% το πρώτο 2μηνο του 2016.

Δείκτης κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο - % μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Σε τρέχουσες τιμές, το διάστημα Ιαν – Φεβ 2016 οι λιανικές πωλήσεις καταγράφουν μείωση -5,4%, ενώ χωρίς τα καύσιμα και τα λιπαντικά αυτοκινήτων η πτώση περιορίζεται στο -3,6%.

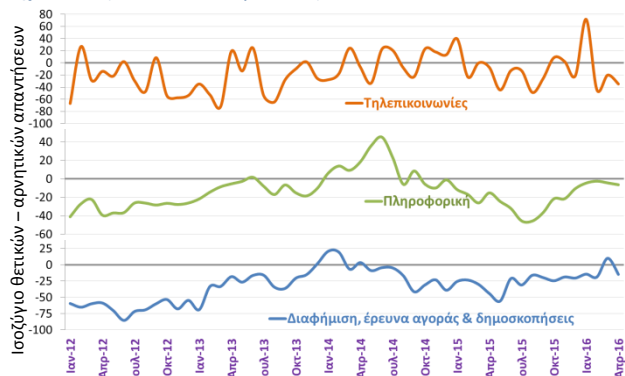
Μεταβολές του δείκτη κύκλου εργασιών σε βασικές κατηγορίες (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

Ανάλογη εικόνα με τον δείκτη όγκου παρουσιάζει ο δείκτης κύκλου εργασιών, με την υποχώρηση των τιμών καυσίμων να επηρεάζει το ύψος των λιανικών πωλήσεων από το φθινόπωρο του 2014 και μετά.

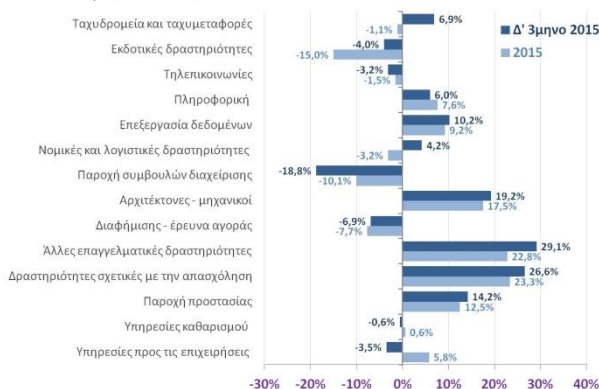
Υπηρεσίες

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών σε επιμέρους κλάδους των υπηρεσιών (DG ECFIN, Απρ. 2016)

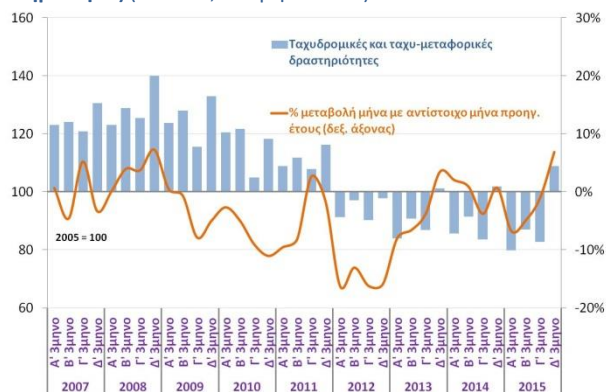
Μικρή επιδείνωση παρουσίασαν τον Απρίλιο του 2016 οι επιχειρηματικές προσδοκίες στους κλάδους της διαφήμισης / έρευνας αγοράς, τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής, με το ισοζύγιο θετικών - αρνητικών απαντήσεων να παραμένει αρνητικό.

Δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Κατά το Δ' 3μηνο του 2015, άνοδο παρουσιάζει ο κύκλος εργασιών στους περισσότερους τομείς των υπηρεσιών, με τις δραστηριότητες σχετικές με την απασχόληση και τις υπηρεσίες αρχιτεκτόνων/μηχανικών να καταγράφουν τη μεγαλύτερη αύξηση (+ 26,6% και +19,2% αντίστοιχα).

Δείκτης κύκλου εργασιών στις ταχυδρομικές και ταχυ-μεταφορικές δραστηριότητες (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

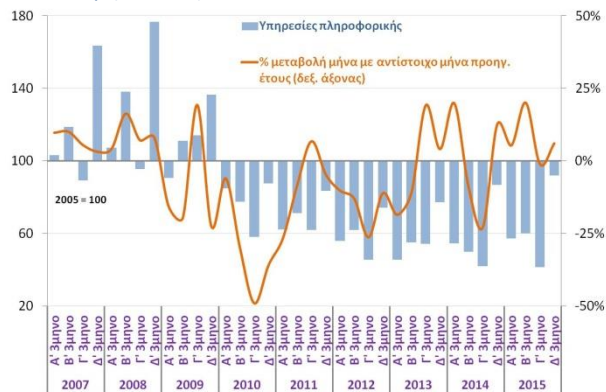
Από το Α' 3μηνο του 2015 περιορίζεται η υποχώρηση στον δείκτη κύκλου εργασιών στις ταχυδρομικές και ταχυ-μεταφορικές δραστηριότητες, ενώ το Δ' 3μηνο του έτους σημειώνει θετική μεταβολή (+6,9%). Στο σύνολο του έτους καταγράφεται πτώση -1,1%.

Δείκτης κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

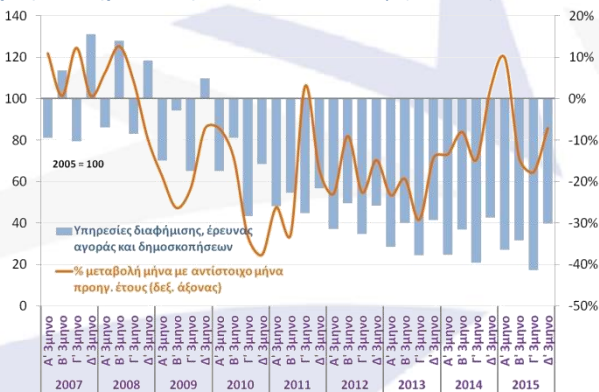
Πτωτική πορεία ακολουθεί ο δείκτης κύκλου εργασιών στις τηλεπικοινωνίες καθ' όλη τη διάρκεια του 2015, ενώ το Δ' 3μηνο του έτους η μείωση έφτασε στο -3,2%. Στο σύνολο του έτους ο δείκτης υποχωρεί κατά -1,5%.

Δείκτης κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες πληροφορικής (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Ανοδικά κινείται ο δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα της πληροφορικής από το Δ' 3μηνο του 2014, με εξαίρεση το Γ' 3μηνο του 2015 (-1%), ενώ το Δ' 3μηνο του 2015 ενισχύεται κατά +6% και κατά +7,6% στο σύνολο του έτους.

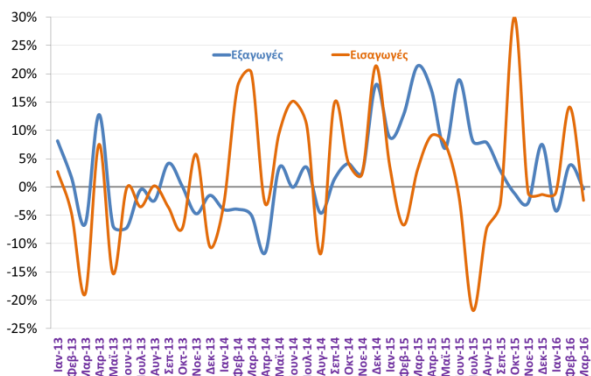
Δείκτης κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες διαφήμισης, έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Συνεχίζεται η πτώση το Δ' 3μηνο του 2015 στον κύκλο εργασιών στις υπηρεσίες διαφήμισης, έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων (-6,9%), ενώ ο μέσος ετήσιος δείκτης σημειώνει υποχώρηση -7,7% ως αποτέλεσμα κυρίως της μεγάλης μείωσης το Γ' 3μηνο του έτους (-18%).

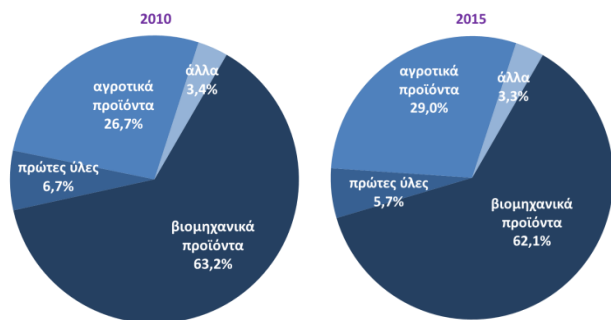
Εξαγωγές

Εξαγωγές χωρίς καύσιμα - % μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγούμενου έτους (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

Οριακή υποχώρηση κατέγραψαν οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων τον Μάρτιο του 2016 (-0,3%), μετά από άνοδο +3,7% τον προηγούμενο μήνα, επιδεικνύοντας αντοχές, παρά τις κινητοποιήσεις των αγροτών και την αδύναμη ζήτηση διεθνώς.

Μερίδια εξαγωγών πλην καυσίμων (ΕΛΣΤΑΤ, 2015)

Το μεγαλύτερο μερίδιο στο σύνολο των εξαγωγών πλην καυσίμων κατέχουν διαχρονικά τα βιομηχανικά προϊόντα. Σε σύγκριση με το 2010, αύξηση καταγράφεται στο μερίδιο των αγροτικών προϊόντων και μικρή μείωση στο αντίστοιχο μερίδιο των πρώτων υλών.

Εξαγωγική επίδοση (ΤτΕ, Φεβ. 2016)

	(€ δισ.)			Σύνολο			Ιαν - Φεβ		
	2014	2015	%Δ	2015	2016	%Δ	2015	2016	%Δ
Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών	57,8	52,8	-8,8%	6,9	5,4	-22,2%			
Εξαγωγές αγαθών	26,8	24,8	-7,5%	3,8	3,5	-8,2%			
Καύσιμα	9,0	6,7	-25,8%	1,0	0,7	-25,3%			
Εξαγωγές πλην καυσίμων	17,7	18,1	1,9%	2,8	2,8	-2,1%			
Εξαγωγές υπηρεσιών	31,1	28,0	-9,9%	3,1	1,9	-44,6%			
Τουρισμός	13,4	14,2	6,0%	0,3	0,3	-5,6%			
Μεταφορές	13,1	10,0	-24,1%	2,0	1,1	-47,4%			
Άλλες υπηρεσίες	4,5	3,8	-15,5%	0,7	0,5	-32,0%			

Οι εισπράξεις από υπηρεσίες εξακολουθούν να καταγράφουν έντονη υποχώρηση (-44,6% το πρώτο 2μηνο του 2016). Η υποχώρηση των εισπράξεων από τουρισμό (-5,6%) δεν προκαλεί μεγάλη ανησυχία, καθώς το πρώτο 2μηνο του έτους παρουσιάζεται χαμηλή κίνηση. Πιο ανησυχητική είναι η συνεχής υποχώρηση των εισπράξεων από τη ναυτιλία.

Εξαγωγές ανά προορισμό (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2016)

Συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών

	(€ εκατ.)			%Δ	
	2014	2015	2016	15/14	16/15
Ευρωπαϊκή Ένωση	2.969,9	3.407,9	3.415,0	14,7%	0,2%
Τρίτες χώρες	3.393,9	2.873,5	2.305,8	-15,3%	-19,8%
Σύνολο	6.363,8	6.281,4	5.720,8	-1,3%	-8,9%

Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών

	(€ εκατ.)			%Δ	
	2014	2015	2016	15/14	16/15
Ευρωπαϊκή Ένωση	2.570,0	2.990,1	3.105,7	16,3%	3,9%
Τρίτες χώρες	1.340,3	1.484,4	1.360,8	10,8%	-8,3%
Σύνολο	3.910,3	4.474,5	4.466,5	14,4%	-0,2%

Συνολικά κατά το πρώτο 3μηνο του 2016, οι εξαγωγές αγαθών πλην πετρελαιοειδών παρέμειναν περίπου στο ίδιο επίπεδο με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι (-0,2%). Σημαντική αρνητική επίδραση είχε η πτώση των εξαγωγών καυσίμων (-30,4%), η οποία αντανακλάται κυρίως στη μείωση των εξαγωγών προς τις χώρες εκτός ΕΕ (-19,8%).

Αξία εξαγωγών ανά ομάδα προϊόντων (€ εκατ.) (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Μαρ. 2016)

Ομάδες προϊόντων	Ιανουάριος - Μάρτιος			%Δ	
	2014	2015	2016	15/14	16/15
Αγροτικά προϊόντα	1.043,5	1.272,4	1.356,8	21,9%	6,6%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	867,2	885,2	969,2	2,1%	9,5%
Ποτά - καπνός	106,8	139,3	167,7	30,5%	20,4%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	69,6	248,0	219,9	256,2%	-11,3%
Πρώτες ύλες	261,1	277,3	224,8	6,2%	-18,9%
Καύσιμα	2.481,2	1.819,8	1.266,4	-26,7%	-30,4%
Βιομηχανικά προϊόντα	2.457,3	2.743,8	2.748,9	11,7%	0,2%
Χημικά	656,2	647,1	671,3	-1,4%	3,7%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	891,7	1.032,4	968,4	15,8%	-6,2%
Μηχανήματα	487,2	624,0	634,2	28,1%	1,6%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	422,2	440,3	475,0	4,3%	7,9%
Άλλα	120,7	168,1	124,0	39,3%	-26,2%
Σύνολο	6.363,8	6.281,4	5.720,9	-1,3%	-8,9%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	3.882,6	4.461,6	4.454,5	14,9%	-0,2%
Πρόσθετη ανάλυση*:					
Μεταποιημένα προϊόντα	2.123,3	2.410,5	2.406,9	13,5%	-0,1%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	362,5	503,2	518,3	38,8%	3,0%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	452,7	433,0	439,2	-4,4%	1,4%
εκ των οποίων: αγροτικά	284,3	257,0	283,2	-9,6%	10,2%

* Στοιχεία Ιαν - Φεβ 2016

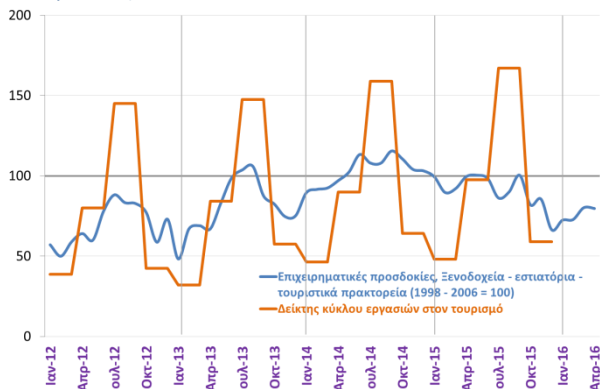
Τα 10 πιο εξαγώγιμα προϊόντα και οι 10 πρώτες αγορές το 2015 (Eurostat, 2015)

Προϊόν (Μερίδιο)	Χώρα (Μερίδιο)
1. Αλουμίνιο (5,0%)	Ιταλία (11,2%)
2. Φάρμακα (3,8%)	Γερμανία (7,3%)
3. Φρούτα νωπά ή αποξηραμένα (2,8%)	Τουρκία (6,6%)
4. Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατ/να (2,1%)	Κύπρος (5,9%)
5. Ψάρια νωπά η κατεψυγμένα (1,9%)	Βουλγαρία (5,2%)
6. Χαλκός (1,8%)	ΗΠΑ (4,8%)
7. Φρούτα παρασκευασμένα ή διατ/να (1,6%)	Ην. Βασίλειο (4,2%)
8. Ασβέστης, ταϊμέντο & έτοιμα υλικά κατ. (1,5%)	Αίγυπτος (4,0%)
9. Τυρί και πηγμένο γάλα για τυρί (1,4%)	Λίβανος (3,0%)
10. Βαμβάκι (1,2%)	Σαουδική Αραβική (2,9%)

Το αλουμίνιο, τα φάρμακα και τα τρόφιμα, κυρίως τα φρούτα και λαχανικά βρίσκονται στις πρώτες θέσεις της κατάταξης με τα πιο εξαγώγιμα προϊόντα. Η Τουρκία, η Ιταλία και η Γερμανία αποτελούν τις κυριότερες αγορές για τα ελληνικά προϊόντα.

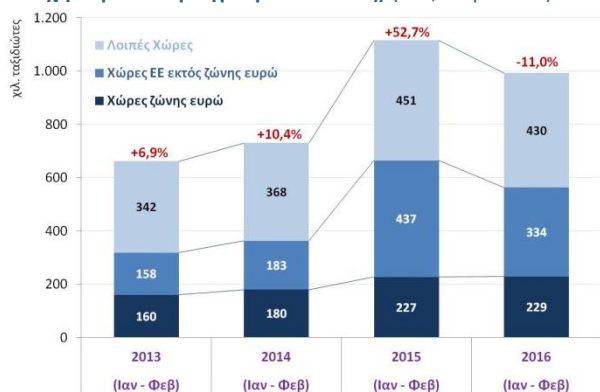
Τουρισμός

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στον τουρισμό
(IOBE, Απρ. 2016)

Χωρίς ουσιαστική μεταβολή εμφανίζονται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον τουρισμό τον Απρίλιο του 2016 (στις 79,7 μονάδες από 80,2 τον προηγούμενο μήνα), αλλά παραμένουν σε χαμηλότερο επίπεδο έναντι του αντίστοιχου περυσινού. Γενικά, οι εκτιμήσεις για την πορεία του τουρισμού το 2016 είναι θετικές, με το προσφυγικό ζήτημα ωστόσο να προκαλεί ανησυχία.

Τουριστική κίνηση (χιλ. ταξιδιώτες ανά χώρα και % μεταβολή με αντίστοιχη περίοδο προηγούμενου έτους) (ΤτΕ, Φεβ. 2016)

Οι αφίξεις τουριστών ανήλθαν στις 433,2 χιλ. τον Φεβρουάριο του 2016 και στις 992,2 χιλ. συνολικά το πρώτο 2μηνο του 2016 παρουσιάζοντας μείωση -14,9% και -11% αντίστοιχα, κυρίως λόγω του μειωμένου αριθμού αφίξεων από χώρες της ΕΕ εκτός της Ευρωζώνης (-30,7% και -23,6% αντίστοιχα).

Μέση διάρκεια παραμονής ταξιδιωτών (αριθμός διανυκτερεύσεων)
(ΤτΕ, Δ' 3μηνο 2015)

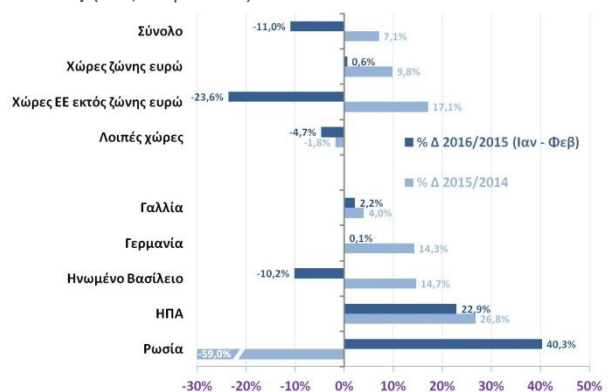
Καθοδική τάση διαμορφώνεται στον αριθμό των διανυκτερεύσεων μη κατοίκων στην Ελλάδα τα τρία τελευταία χρόνια. Το Δ' 3μηνο του 2015 η μέση διάρκεια παραμονής ταξιδιωτών ήταν 5,1 ημέρες, έναντι 5,8 ημερών το αντίστοιχο 3μηνο του 2014 και 6,3 ημερών το 2013.

Ταξιδιωτικές εισπράξεις (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγούμενου έτους) (ΤτΕ, Φεβ. 2016)

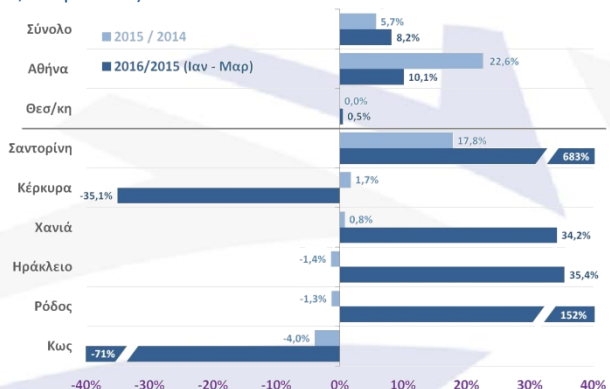
Με μειωμένες εισπράξεις από τον τουρισμό ξεκίνησε το 2016, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος το διάστημα Ιαν - Φεβ οι ταξιδιωτικές εισπράξεις υποχώρησαν κατά -5,6%. Η περίοδος αυτή όμως παρουσιάζει πολύ χαμηλή κίνηση και δεν είναι ενδεικτική για το σύνολο του έτους.

Ταξιδιωτική κίνηση ανά χώρα (% μεταβολή του αριθμού ταξιδιωτών) (ΤτΕ, Φεβ. 2016)

Άνοδο παρουσίασαν οι αφίξεις τουριστών από τη Ρωσία τον Φεβρουάριο του 2016 (+93,6%, +40,3 συνολικά το πρώτο 2μηνο), έπειτα από αρκετούς μήνες συνεχούς υποχώρησης. Αντίθετα, η τουριστική κίνηση μειώθηκε το διάστημα Ιαν - Φεβ 2016 από το Ην. Βασίλειο (-10,2%).

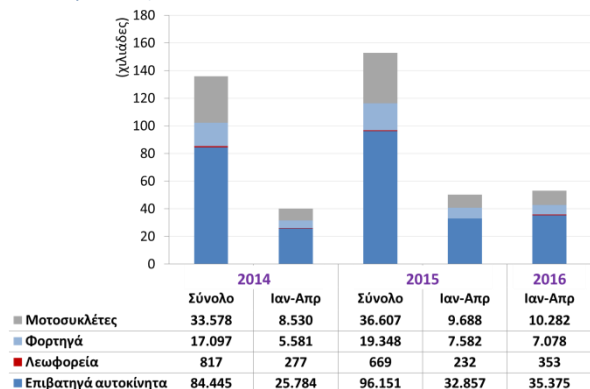
Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια
(ΣΕΤΕ, Μαρ. 2016)

Μικτή εικόνα παρουσιάζεται στις διεθνείς τουριστικές αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια το διάστημα Ιαν - Μαρ 2016. Θετική ένδειξη αποτελεί η συνεχιζόμενη άνοδος των αφίξεων στην Αθήνα (+10,1%) και στο σύνολο της χώρας (+8,2%).

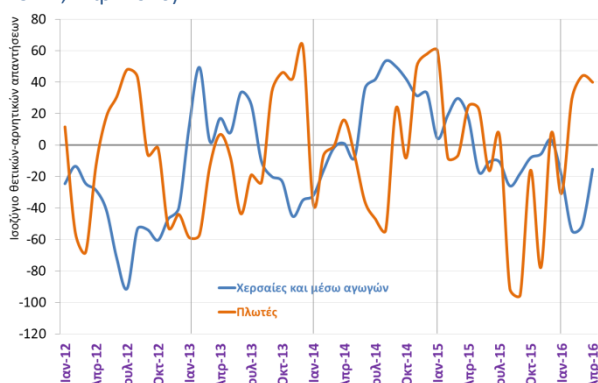
Μεταφορές

Χορήγηση αδειών κυκλοφορίας οχημάτων (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2016)

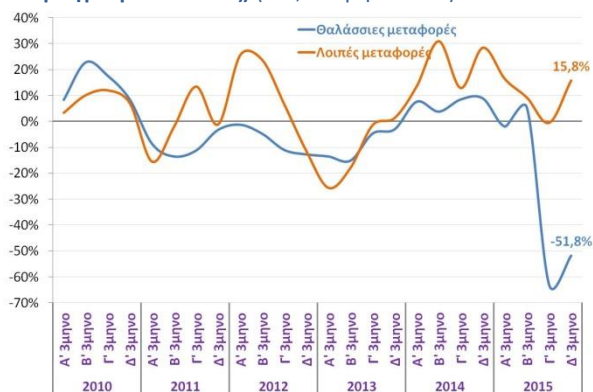
Ο ρυθμός αύξησης των νέων αδειών κυκλοφορίας αυτοκινήτων έχει επιβραδυνθεί σημαντικά σε σύγκριση με το 2015. Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν - Απρ 2016 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά 42,8 χιλ. αυτοκίνητα, παρουσιάζοντας αύξηση σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι +5,2%, ενώ η αντίστοιχη αύξηση το 2015 ήταν +28,5%.

Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στον τομέα των μεταφορών (DG ECFIN, Απρ. 2016)

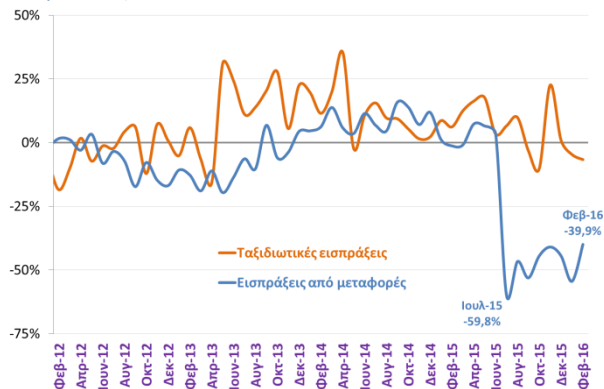
Η πτώση των εισπράξεων από θαλάσσιες μεταφορές από τον Ιούλιο του 2015 και μετά συνοδεύτηκε από ραγδαία επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών τον Αύγουστο του 2015. Στη συνέχεια σημείωσαν διόρθωση και τους πρώτους μήνες του 2016 κινούνται ανοδικά. Στις χερσαίες μεταφορές οι αρνητικές προσδοκίες περιορίζονται σημαντικά τον Απρίλιο του 2016.

Εισπράξεις από θαλάσσιες μεταφορές (% μεταβολή με αντίστοιχο 3μηνο προηγούμενου έτους) (ΤτΕ, Δ' 3μηνο 2015)

Οι εισπράξεις από θαλάσσιες μεταφορές σημειώνουν θεαματική πτώση το Γ' και Δ' 3μηνο του 2015 (-63% και -51,8% αντίστοιχα), καταδεικνύοντας ότι σημαντικό μέρος αυτών παραμένει στο εξωτερικό λόγω της επιβολής των capital controls.

Εισπράξεις από μεταφορές (ΤτΕ, Φεβ. 2016)

Οι εισπράξεις από μεταφορές από τον Ιούλιο του 2015 παρουσιάζουν ραγδαία πτώση (-39,9% τον Φεβρουάριο του 2016), κυρίως λόγω της μείωσης των καθαρών εισπράξεων από υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, καταδεικνύοντας ότι μεγάλο μέρος αυτών παραμένει στο εξωτερικό.

Δείκτης κύκλου εργασιών στον τομέα των μεταφορών (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

% ετήσια μεταβολή	Μέσος ετήσιος		Δ' 3μηνο	
	2014	2015	2014	2015
Χερσαίες και μέσω αγωγών	-4,4%	-5,9%	-6,3%	-5,9%
Πλωτές	-8,1%	-5,4%	0,7%	-10,9%
Αεροπορικές	7,1%	9,7%	-2,5%	18,9%
Αποθήκευση & υποστ/κές δραστ.	5,5%	2,8%	10,4%	2,0%

Αύξηση σημείωσε το Δ' 3μηνο του 2015 ο δείκτης κύκλου εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές (+18,9%) και συνολικά κατά το 2015 (+9,7%), ενώ στις χερσαίες και στις πλωτές μεταφορές η μεταβολή ήταν αρνητική, με πιο έντονη πτώση να σημειώνεται στις πλωτές (-10,9% το Δ' 3μηνο και -5,4% στο σύνολο του έτους).

Εξέλιξη του κύκλου εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές και στην αποθήκευση (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2015)

Συνεχίζεται η αύξηση του κύκλου εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές το Δ' 3μηνο του 2015 (+18,9%), ενώ στις δραστηριότητες αποθήκευσης σημειώνεται ανάκαμψη (+2%) μετά από την καθοδική πορεία κατά το πρώτο 9μηνο του 2015.

Ναυτιλία

Δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου (αριθμός πλοίων)
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

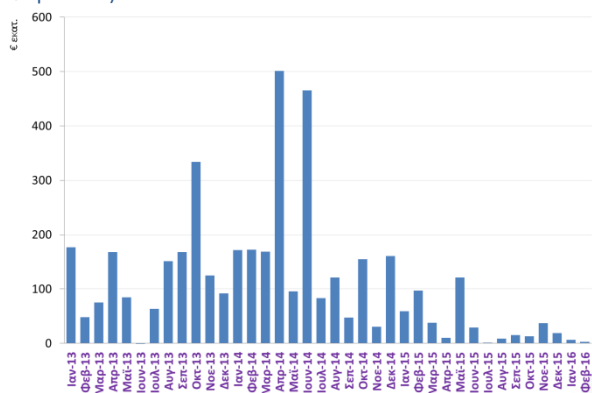
Μείωση -0,4% σημείωσε η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου τον Φεβρουάριο του 2016 σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2015, ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2015 ο συνολικός αριθμός των εμπορικών πλοίων αυξήθηκε κατά 13 και ανήλθε στα 1.844.

Διακίνηση επιβατών στα ελληνικά λιμάνια
(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2015)

(Σε χιλ.)	Γ' 3μηνο			% μεταβολή	
	2013	2014	2015	2014/2013	2015/2014
Επιβάτες εσωτερικού	15.531	16.244	15.607	4,6%	-3,9%
Επιβάτες εξωτερικού	845	772	860	-8,6%	11,4%
Αποβιβασθέντες	419	395	423	-5,6%	7,0%
Επιβιβασθέντες	426	377	438	-11,5%	16,1%
Σύνολο	16.376	17.016	16.467	3,9%	-3,2%

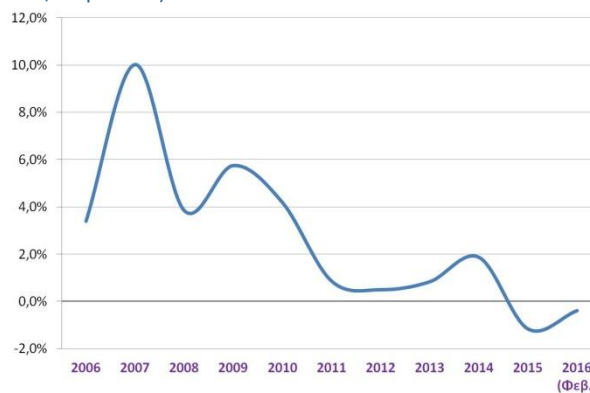
Μείωση -3,2% παρουσίασε η συνολική διακίνηση επιβατών στα ελληνικά λιμάνια το Γ' 3μηνο του 2015, έναντι αύξησης +3,9% που είχε σημειωθεί το αντίστοιχο 3μηνο του 2014.

Καθαρές εισαγωγές πλοίων
(ΤτΕ, Φεβ. 2016)

Σημαντικά μειωμένες εμφανίζονται οι καθαρές εισαγωγές πλοίων κατά το 2^ο εξάμηνο του 2015 και τους 2 πρώτους μήνες του 2016, μετά τη μεγάλη αύξηση που σημειώθηκε το 2014 (+46,5%). Τον Φεβρουάριο του 2016 ανήλθαν στα €2,4 εκατ., έναντι €96,9 εκατ. τον αντίστοιχο μήνα του 2015.

Χωρητικότητα του ελληνικού εμπορικού στόλου (% μεταβολή)
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2016)

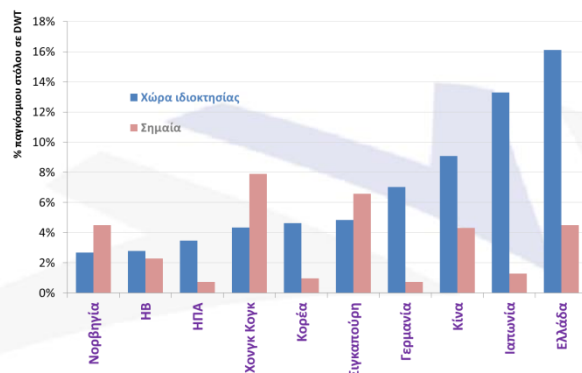
Η χωρητικότητα των ελληνικών εμπορικών πλοίων παρουσίασε υποχώρηση για 7ο συνεχόμενο μήνα τον Φεβρουάριο του 2016 (-0,7%), καταδεικνύοντας ότι η πρώτη μείωση σε ετήσια βάση εδώ και μια δεκαετία δεν είναι μόνο συγκυριακή.

Διακίνηση εμπορευμάτων στα ελληνικά λιμάνια
(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2015)

(Σε χιλ. τόνους)	Γ' 3μηνο			% μεταβολή	
	2013	2014	2015	2014/2013	2015/2014
Εμπορεύματα εσωτερικού	8.821	8.718	8.249	-1,2%	-5,4%
Εμπορεύματα εξωτερικού	24.906	27.225	25.753	9,3%	-5,4%
Εκφορτωθέντα	14.143	15.884	14.607	12,3%	-8,0%
Φορτωθέντα	10.763	11.342	11.146	5,4%	-1,7%
Σύνολο	33.727	35.943	34.002	6,6%	-5,4%

Η συνολική διακίνηση εμπορευμάτων στα ελληνικά λιμάνια μειώθηκε κατά -5,4% το Γ' 3μηνο του 2015, έναντι αύξησης 6,6% που είχε σημειωθεί κατά την αντίστοιχη σύγκριση του 2014 προς το 2013.

Παγκόσμια θέση της ελληνικής ναυτιλίας
(UNCTAD, 2015)

Στην πρώτη θέση παγκοσμίως εξακολουθεί να βρίσκεται η ελληνική ναυτιλία κατέχοντας το 16% του παγκόσμιου στόλου (σε DWT).

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

Ενεργητικό € 435 δις 72% συνόλου*	Ίδια κεφάλαια € 58 δις 44% συνόλου*	Πωλήσεις € 77 δις 46% συνόλου*	Προ φόρων κέρδη € 2,4 δις** 44% κερδών***
Εργαζόμενοι 220.000	Μισθοί € 4,6 δις	Ασφαλ. εισφορές € 2 δις	Φόρος επί κερδών € 1,6 δις

* Άθροισμα δημοσιευμένων ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ

** Άθροισμα κερδών και ζημιών όλων των επιχειρήσεων

*** Φορολογητέα κέρδη κερδοφόρων επιχειρήσεων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής.

Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

T: +32 (02) 231 00 53

F: +32 (02) 732 35 70

E: sevbrussels@proximus.be

Ακολουθήστε μας στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης:

